

SLOVENEK

Velja po pošti:
 celo leto naprej K 26.—
 pol leta " " 13.—
 četrt leta " " 6:50
 en mesec " " 2:20

V upravnštvu:
 celo leto naprej K 20.—
 pol leta " " 10.—
 četrt leta " " 5.—
 en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona števil 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah števil 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona števil 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
 za enkrat 13 h
 za dvakrat 11 "
 za trikrat 9 "
 za več kot trikrat . . 8 "
 V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Železničarji se pripravljajo.

Gorica, 12. julija 1907.

Nocoj se je vršil v Gorjupovi pivovarni shod železničarjev, ki se ga je udeležilo okrog 100 železničarjev združenih organizacij. Načelnik uradniške skupine ravnatelj Kropsch pozdravi. V predsedstvo so bili izvoljeni I. Diretto (Italijan, Tržič), Kropsch (Nemec, Gorica), Leban (Slovenec, Gorica). Zapisnikarja pa sta bila Hlede (Italijan) in Lavrič (Slovenec).

Najprvo se prebero v vseh treh jezikih pozdravi od osrednjega društva uradnikov na Dunaju, od socialno demokratske državno-zborske zveze in od ekspedientov v Gradcu.

Najprvo je Nikolič z Dunaja govoril nemško ter najprvo pozdravi zborovalce v imenu osrednjega društva železniških uradnikov. Doslej so se borili železničarji ločeno, odslej se bodo skupno. Skupaj imajo vsi en cilj: V solidarnosti boriti se za vsakdanji kruh. Če nam ne bodo dali, kar nam gre, bo naša posledica, da bodo železnice ustavile promet. Poleg izboljšanja gmotnega položaja le zahteva tudi preureditev službene pragmatike. Govornik k sklepu še enkrat pozivlje k solidarnosti. Drugi govornik Dusič zopet govori nemško ter omenja, da je to zadnji shod te vrste na južni železnici. Železničarji so se začeli zavedati, da je treba skupaj nastopati. Hoteli so nas ločiti; a mi smo dokazali, da imajo vse kategorije skupne interese. Prvega julija so izdali gospodje nekaj cirkular. Hvalježi smo zanj, ker nas je le potrdil v našem gibanju. Obljubili so nam 1 milijonček, a s tem se ne zadovoljimo. Včasih smo prosili, sedaj pa na naše zahteve v teku toliko tednov zahtevamo odgovora. Za seboj imamo za boj pripravljene še druge močne rezerve. Govornik ne veruje, da bi prišlo do boja, če pa pride, smo pripravljeni. Odločitev bo kmalu tukaj.

Zatem govori slovensko sodrug Kopač, ki najprvo konstatira, da so se prvi začeli organizirati delavci. Povedal je tudi, da misli višji nadzornik Böhm v Trstu odstopiti, ker glavno ravnateljstvo ni izpolnilo obljub. Kopač se je pa kmalu spustil na drugo polje, namreč začel je agitirati za socialno demokratsko stranko in povdarjal, da bodo le socialni demokratje pomagali železničarjem, česar pa mu seveda niso vsi verjeli, saj še sam ni o tem prepričan. Nato je razpravljal o položaju drž. železničarjev, rekoč, da njih položaj ni nič boljši kot južnih železničarjev ter je napovedal, da bo kmalu prišel čas, ko bodo tudi drž. železničarji šli v boj. Koalicija ima veljavo za vse železničarje. Prvo stopi v boj delavstvo, ki vzame v sredo uradnike. Druga armada so delavci na progi, tretja pa drugi organizirani delavci (seveda soc. demokratski). Prebral je najprvo slovensko, potem nemško

sledenjo resolucijo: Dne 12. julija v Gorici, v restavraciji gosp. Gorjupa zborujoči uradniki, uslužbenci in delavci južne železnice brez razlike službenih odelkov in politične smeri stopijo v eno samo bojno črto v doseg gospodarskih in pravnih zahtev. Današnji shod pozivlja vse državne poslance, da se zavzamejo za končno zakonito izravnane službenih razmer za vse avstrijske železnice. Centralnemu vodstvu združenih strokovnih organizacij izjavlja shod popolno zaupanje in jim kliče: Pripravljene smo ramo ob rami se boriti za našo pravično stvar — človeško ravnanje in zadostno odškodnino. V tem boju bomo zmogli ali padli. — Govoril je še enkrat sodrug Dusič in pa uradnik Hlede, ki je predlagal tudi resolucijo v laškem jeziku. Nato je bila resolucija sprejeta in shod končan.

Gotovo smo na strani železničarjev, ki jih tako krvavo izkorišča družba judovskih bogatašev; a da Kopač v tem tako važnem vprašanju hodi na dan s socialno demokratsko agitacijo, to je nedopustno in stvari le škoduje. — Shod je bil končan ob pol 11. uri zvečer.

Ponesrečen napad na predsednika.

Pariz, 15. julija. Pri ogledovanju čet je nekdo na predsednika Fallièresa dvakrat ustrelil. Pravijo, da je dotična oseba nora, ker je baje v razdalji 150 metrov od predsednikovega voza streljala v zrak. Zaprl so tudi 40 oseb, ki so kričale: Živel 17. polk!

Pariz. Napadalec na Fallièresa je mornar Leon Marie Maille in je ponoči prišel v Ronen. Očividci trdijo, da je streljal v tla samo, da bi vzbudil pozornost.

Pariz. Napadalec na ministrskega predsednika je priznal, da je streljal samo zato, da bi obrnil nase pozornost.

AVSTRIJA.

Nemci v češkem deželni zboru.

Dunaj, 14. julija. Češki deželni zbor bo razpuščen najbrže v jeseni in nove volitve se bodo vršile že to leto. Nemške stranke se bodo kolikormogoče združile in v deželni zboru osnovali kakor v državnem zboru nemško-nacionalno zvezo.

Aerenthal — Tittoni.

Dunaj, 14. julija. Danes je dospel baron Aerenthal s poslanikoma baronom Gagerom in grofom Lützowom v Desio. Ponedeljek (15. t. m.) se podasta Aerenthal in Tittoni v Turin, torek pa v Rocconiggi, kjer jih sprejme kralj. Isti dan se odpelje Aerenthal naravnost k cesarju v Ischl poročat o svojem sestanku. Program, o katerem se Aerenthal in Tittoni nameravata sporazumeti je sledeči: 1. Razširjenje policijske organizacije za Makedonijo še na druge turške vilajete. 2. ureditev pomorske policije na dalmatinskem in albanskem obrežju. 3. Presojanje razmer Srbije do

ostalih balkanskih držav. 4. Organizacija varnostnih mej v Makedoniji, ako bi se pojavili notranji spori.

Dunaj, 15. julija. Minister Aerenthal je dospel v spremstvu Gagera in Lützowa v Desio, kjer ga je Tittoni pričakoval na kolodvoru in prisrčno pozdravil. Odtod sta se oba državnika podala v Tittonijevo vilo.

Češko vseučilišče v Brnu.

Brno, 14. julija. Mestni svet iglavski protestira proti ustanovitvi češkega vseučilišča v Brnu in pozivlja vse nemške poslance, naj se tej nameri ustavijo.

TROZVEZA.

Dunaj, 15. julija. Iz oficijelne strani se poroča, da trozveza traja do 1. 1914 in da je Italija že 1. 1906 in ne 1907, kakor je poročala »Neue Freie Presse«, se odpovedala pravici odpovedati trozvezo pred letom 1914.

OGRSKA.

Budimpešta, 15. julija. V torek se vrši ministrski svet, kjer bo Weckerle poročal o stanju nagodbenih pogajanj in se bo sklenil program, po katerem naj na Hrvaškem postopa ban Rakodczay.

HRVATI.

Zagreb, 14. julija. V manifestu hrvaško-srbske koalicije se naglašajo predvsem sledeče: 1. Hrvaški poslanci bodo v ogrskem državnem zboru nadaljevali jeseni obstrukcijo, dokler ne odloči o nadaljnjem postopanju hrvaški sabor. 2. Hrvaška koalicija se bo borila proti uvedbi mažarskega uradnega jezika na hrvaških železnicah in proti eventualnim nezakonitim skupne vlade in bana z vsemi ustanovami sredstvi. 3. Hrvaška koalicija se ne čuti več vezano nasproti Ogrski, kateri je svojčas obljubila, da se ne bo dotikala državnopravnih vprašanj, ampak bo odslej delala na to, da se nanovo uredi razmere med Ogrsko in Hrvaško na stališču enakopravnosti. (Revizija nagodbe.)

Budimpešta, 14. julija. Jeseni namerava državni zbor skleniti, da se hrvaški govori ne smejo več protokolirati v steno-grafskem zapisniku, ker nagodba pač dovoljuje hrvaškim poslancem govoriti hrvaško, ne določa pa ničesar o protokolaciji govorov.

Zagreb, 14. julija. Hrvaška koalicija je izkličila iz svoje srede škofa Drohobeckega.

PROŠNJA PETROVA ZA POMOŠČENJE ODBITA.

Sofija, 13. julija. Knez je potrdil od generalnega državnega tajnika Agure predloženo mu obsodbo vojnega sodišča v kazenski pravdi Petrova. Prošnja za pomoščenje Petrova in revizijska prošnja njegovih sokriv-

cev sta odbiti. Obsodbo je izvesti 24 ur po potrditvi.

DRUGI JAPONSKI VOHUN ARETOVAN V SAN DIEGU.

New York, 13. julija. (Nem. atlantski kabel). Kakor poročajo iz San Diega (Kalifornija), so v fortu Rosecrans vjeli včeraj še nekoga drugega Japonca, ki je bil tamkaj v službi kakor sluga. Pri njem so našli risbe, v njegovi sobi pa neko tehniško-znanstveno delo. Major Gatschell, poveljnik forta, noče dati nikakih pojasnil.

Washington, 14. julija. Urad za varstvo obrežij je poslal strokovnjake na tiho-morsko obal, da utrdijo vse obrežje z minami.

RUMUNIJA.

Kmečki nemiri.

Bukarešt, 14. julija. V Poškaniju kmetje nočejo iti na delo in so zelo razburjeni, ker v parlamentu zanje ničesar ne stori. V Poškani je odšlo 4 batalione lovcev.

SRBIJA.

Belgrad, 14. julija. Ob priliki svojega godu je kralj podelil nebroj redov. Vzlic temu se čuti mnogo oseb razžaljenih, ker niso dobili redove in več polkovnikov je vsled tega prosilo za vpokojenje. Poslanec Tajšič je celo odklonil red sv. Save. Kralj je pomilostil stotnika Nikoliča, ki je bil obsojen zaradi zarote v Negotinu na 10 let ječe in je tri leta že predsedel. Izmed političnih zločincev ni kralj Peter nikogar pomilostil.

RUSIJA.

Na Arančakaj cesti v Odesi sta razpočili v hiši nekega trgovca dve bombi, ki sta ubili štiri moše in eno žensko, ki so bombe izde-lovali. Zaprl so devet oseb. V Varšavi so teroristi vrgli v hišo nekega bogataša, ki jim ni hotel izročiti 1000 rubljev, peklenski stroj, ki je hišo zelo poškodoval.

NAJNOVEJŠE.

Vsebinska nagodbe.

Budimpešta, 15. julija. Dunajski poročevalec »Budapesti Hirlap« objavlja vsebino nagodbe v sledečih potezah:

Avstrija in Ogrska skleneta carinsko in trgovinsko pogodbo do leta 1917. Določb, kaj se ima zgoditi po letu 1917, pogodba ne vsebuje. Načelno državno-pravno stališče za Ogrsko je samostojno carinsko ozemlje, ki v pogodbi pride povsod do veljave, zlasti v onem členu, ki določa, kako se imajo sklepati pogodbe z inozemskimi državami. Ta točka je bila najtežavnejša. Drugi člen pogodbe določa enakost carinskih postav v obeh državah in enaki način pobiranja carine. Nadalje imata obedve državi pravico nadzirati, kako se vrši pobiranje carine. Važni člen je tisti, ki urav-

LISTER.

V vrtincu.

Angleški spisal Edgar Allan Poe. — Poslovenil I. M.

Sedaj sva dospela do vrha najvišje skale. Nekoliko minut dolgo se je videlo, kakor da je stari mož preveč vpehan, da bi mogel govoriti.

»Ni dolgo tega.« je spregovoril navsezadnje, »in jaz sem vas mogel po tej poti voditi kakor najmlajši mojih sinov, toda nekako pred tremi leti se mi je pripetilo nekaj, kar se še nikdar prej ni pripetilo nobenemu živemu človeku — ali vsaj nekaj takega, česar še noben človek ni preživel, da bi mogel potem pripovedovati o njem — in onih šest ur smrtnega strahu, ki sem jih tedaj preživel, me je popolnoma potrla na duhu in telesu. Vi menite, da sem zelo star mož, — vendar temu ni tako. Manj kakor en dan je zadostovalo, da so se spremenili ti-le prej popolnoma črni lasje v bele, da so oslabei moji udje in odreveneli moji živci, tako, da se tresem pri najmanjšem naporu, da se vstrašim vsake sence. Ali verujete, da skoro ne morem pogledati preko te male skale, da bi se mi ne zvrtilo v glavi.

»Mala skala, na katere robu se je vrgel tako brezskrbno na tla, da bi se odpočil, da je težji del njegovega telesa visel preko nje, med tem, ko se je samo s podpiranjem komolca na njenem skrajnem in gladkem robu

obvaroval padca — ta »mala skala« se je vzdigovala, kakor navpična stena črne skale kakih petnajst do šestnajst sto čevljev iznad celega morja skalovja pod njenega roba. Nič bi me ne moglo privabiti do njenega roba. V resnici, tako zelo sem bil vznemirjen vsled nevarnega položaja svojega spremielvalca, da sem v vsej dolgosti padel na tla, se oprijemal grmičevja okolu sebe in se nisem niti upal pogledati proti nebu — med tem, ko sem se zaman skušal osvoboditi misli, da je isto vnožje gore v nevarnosti pred silo vetrov. Dolgo časa je trajalo, predno sem si mogel prigovoriti toliko poguma, da sem se vsedel pokonci ter pogledal v daljavo.

»Take stvari morate premagati,« je rekel vodnik, »kajti pripeljal sem vas semkaj, da bi imeli kolikor mogoče najboljši razgled na pozorišče onega dogodka, ki sem ga omenil — in da vam povem celo zgodbo, ko bode imeli njeno prizorišče ravno pred svojim očesom.«

»Sedaj se nahajamo,« je nadaljeval, na oni posebni, podrobnosti navajajoči način, s katerim se je odlikoval, — »sedaj se nahajamo blizu norveškega obrežja — pri osemindesetdeseti stopinji severne širine — v veliki provinciji Nordland — in v samotnem okraju Lofoden. Gora, na katere vrhu sedimo, je Helsegen, ki se ji nadeva priimek Oblačni. Zdaj pa se dvignite nekoliko višje — držite se za travo, ako se čutite vrtoglavega — tako — ter poglejte na morje, preko sopare pod nami.«

Pogledal sem vrtoglavo in zapazil široki prostrani ocean, katerega vodovje je bilo tako črne barve, da sem se takoj spomnil na popis

»Mare tenebrarum«, izpod peresa nubijskega zemljepisca. Bolj žalostnega in zapuščenega razgleda si ne more izmisliti nobena človeška domišljija. Na desni in levi, kakor daleč je moglo seči oko, so se razprostirale kakor obmejni nasipi sveta, črte strašno črne in razsekanega skalovja, katerega temnotni značaj je še bolj krepko osvetljevalo kipenje valov, ki so se zaganjali vanje s svojimi belimi in pošastnimi vrhovi visoko gori, šumeč in grmeč na vekov veke. Ravno nasproti predgorju, na katerega vrhuncu smo se nahajali, in v daljavi kakih pet ali šest milj notri na morju, je bilo videti majhen, pust otok; ali bolje, njegova lega se je mogla razločevati skozi divje valovje, ki ga je obdajalo. Kaki dve milj bliže proti celini se je vzdigoval drug otok manjše velikosti; strašno skalovit in pust in v različnih razdaljah obdan od cele vrste temnih skal.

Ocean se je videl na prostoru med bolj oddaljenim otokom in obrežjem nekam zelo nenavaden. Akoravno je v tem času vlek tako močan veter proti suhem, da se je neka briga zunaj na odprtem morju zaobrnila pod dvojnimi malim jadrom in je neprestano pogrezala celo svoje telo v valovje, še vedno ni bilo opaziti ničesar, kar bi bilo podobno navadnemu naraščanju, temveč samo hitro, ljuto pretakanje vodovja na vse strani — bodisi vetru ravno nasproti ali drugače. Pen je bilo videti malo, razum v neposredni bližini skalovja.

»Oni otok v daljavi,« je zopet začel stari mož, »imenujejo Norvežani Vurrgh. Oni na sredini je Moskoe. Ta eno miljo proti severu, je Ambaaren. Tamkaj so Islesen, Hotholm,

Keildhelm, Suarven in Buckholm. Še dalje — med otokoma Moskoe in Vurrgh — so Otterholm, Flimen, Sandflesen in Stockholm. To so prava imena teh krajev — vendar zakaj se je zdelo ljudem potrebno nadeti imena vsem, to je več, kakor moremo razumeti vi in jaz. Ali slišite kaj? Ali vidite kako spremembo v vodi?»

Sedaj smo bili že kakih deset minut na vrhu Helsegena, na katerega smo zlezli iz notranjega lofoedskega okraja, tako, da nismo zagledali morja prej, dokler nismo dospeli do vrha. Med govorjenjem starega moža sem začel glasen in postopoma naraščajoč glas, podoben mukanju ogromne črede bivčlov na ameriški preriji; in v istem trenutku sem opazil, da so valovi oceana pod nami brzo prehajali v tok, ki se je začel gibati proti vzhodu. In ravno, ko sem gledal v to smer, je tok navzel velikansko brzino. Vsak trenutek je postal hitrejši in divjejši. Tekom petih minut je bilo celo morje notri do otoka Vurrgh silovito razburkano; toda bilo je med otokom Moskoe in obrežjem, kjer je vladal največji vihar. Tukaj se je prostrano vodovje, pretekajoč se v tisoč nasprotnih prelivih in tokih, začelo naenkrat divje zvijati — vrtilo se je v velikanskih in brezštevilnih vrtincih in svedrih, ki so zopet vrteli med seboj in drli proti vzhodu s tako brzino, kakor jo ima voda samo tam, kjer pada preko skalov.

V nekoliko nadaljnjih minutah se je zgodila nad celim prizoriščem druga in temeljita sprememba. Površina vode je postala nekoliko bolj gladka in ravna in vrtinci so izginili drug za drugim, med tem, ko so se prikazale velikanske proge pen, kjer malo prej ni bilo

nava brodarstvo, porabo pristanišč in trgovskih zastav in plovbo po Donavi. Slednja pogodba se naslanja na evropsko donavsko pogodbo: Potem pridejo železniška vprašanja. Tu se določa, da bodi uredba obrata na glavnih progah v obeh državah enaka. Glede na železniške tarife se je sicer izpremenil člen IX. Szell-Körberjeve nagodbe, toda zagotovilo se je paritetično postopanje in maksimalni tarifi ter so se prepovedali tajni tarifi. Na podlagi te določbe je treba skleniti še posebno pogodbo. Poseben del nagodbe uravnava indirektno davke, vžitino, toda glede na nadtakso na sladkor se ni še doseglo sporazumjenja. Potem sledijo določbe o metriški meri, paritetičnem postopanju pri trgovinskih podjetjih, krošnjarstvu, patentih in varstvu znamk. Potem pride konvencija glede na pošto, brzojav, telefon in avtorstvo. Poseben člen določa pravno razmerje akcijskih družb in zavarovalnic. Vprašanje o prometu z živino je v nagodbi načelno rešeno, v posameznostih pa v posebni živinski konvenciji. Konečno sledijo določbe glede na umetna vina. Carinska in trgovska konferenca bo reševala spore glede na nagodbo in predpogajanja pri trgovinskih pogodbah z inozemskimi državami.

Aerenthal-Tittoni.

Milan, 15. julija. »Corriere della Sera« v daljšem članku izjavja, da se je italijanskemu ministru za zunanje zadeve Tittoniju posrečilo zadušiti iredentstvo in odstraniti vse ovire, ki so bile prisrčnemu prijateljstvu z Avstrijo napotji. Ako bi Tittoni ne bil tako dalekoviden, bi danes Italija v boju z Avstrijo bila brez moči in orožja ter brez zavetnikov. Zato je upati, da se bosta Avstrija in Italija glede na Balkan docela sporazumeli in sestavili definitivno pogodbo mesto dosedanje zgolj negativne.

FRANCIJA.

Nemiri.

Pariz, 15. julija. Splošna delavska zveza je sklicala v Parizu in po deželi več protestnih shodov proti vladi. V Parizu je policija ob tej priliki zaprla deset oseb. V Toulouseu se je množica spopadla s policijo in bilo je na obeh straneh nekaj ranjencev. Orožniki so potegnili sablje. Množica je metala proti konjem rakete. Padel je iz množice tudi strel iz samokresa. Orožniki so mnogo oseb zaprli.

Cesar Viljem in kralj Edvard.

Frankobrod, 15. julija. Poročajo, da se bosta avgusta meseca v Hamburgu sešla kralj Edvard angleški in cesar Viljem.

Obtožba proti Steslju.

Peterburg, 15. julija. Danes se je objavila obtožnica proti generalom Steslju, Focku, Reussu in Smirnovu. Proti Steslju navaja obtožnica v glavnem sledeče: Vmešaval se je delokrog Smirnova, dajal povelja proti poveljem Smirnova, ni skrbel za dobavo živil, sestavljal neresnična poročila. Dočim se je vojni svet izjavil za nadaljno obrambo Port Arturja, je Steselj carju sporočil, da manjka streliva, dasi to ni bilo resnično. Steselj je nadalje dekoriral Focka z Jurjevim redom, dasi je vedel, da je Fock bil popolnoma nesposoben in izgubil bitko pri Kiucheonu. Tudi Reussu je izposloval red, dasi je Reuss sam priznal, da ničesar ni storil. Predal je utrdbe, ne da bi jih branil in ni sledil svojemu moštvu v vjetništvo. Smirnov je obtožen, da ni pokazal dovolj energije, da bi preprečil zločinska dejanja Steslja, Focka in Reussa.

MAKEDONIJA.

Oboroženje Turčije.

Carigrad, 15. julija. Od novih pri Kruppu izgotovljenih brzostrelnih topov bodo te dni odposlali v Drinopolje pet baterij poljskih in tri baterije gorskih topov, v Monastir

pa šestnajst baterij poljskih in osem baterij gorskih topov.

Albanci.

Carigrad, 15. julija. 100 Albancev je oblegalo pet orožnikov, ki so bili zaprli neke roparje pri postaji Brezna poleg Pristine. Konečno je došlo vojaštvo in Albance zapodilo.

Ruski teroristi.

Peterburg, 15. julija. Tu je izpovedal delavec Fedorov, da je umoril dr. Jollosa in poizkusil bombni atentat na Witta.

Dijete poslanca Praška.

Praga, 15. julija. Delavec Beranek je svoj čas izjavil, da ne voli predsednika češke sekcije kulturnega sveta Praška za poslanca zato, ker je pri dietah goljufal. Beranek je bil tožen in je nastopil dokaz resnice, katerega je sodnik dopustil. Dokazalo se je, da je Prašek imel v letih 1903 do 1906 permanentno karto pri severni železnici, ki ga je stala vsako leto 96 K, da si je pa pustil od deželnega odbora za vozne stroške po tej železnici izplačati 6414 K. Vzlic temu je sodišče Beraneka obsodilo na dva dni zapore, češ, Prašek je imel pravico zaračunati si prvi razred, dasi se je v tretjem peljal. Beranek je vložil priziv.

Prodane podobe Van-Dykove.

Milan, 15. julija. Cattanes v Genovi je prodala berolinskemu muzeju dve podobi Van-Dykovi (Dama z zamorcem) za linpol milijona lir ter portret Catanejev od Van-Dyka londonski nacionalni galeriji za 324.000 lir.

Železniška nesreča pri Plznu.

Plzen, 15. julija. Ob četrtna 1. uro popolnočti sta skočila iz tira dva vozova osobnega vlaka Plzen-Eisenstein vsled napačno uravnanih tračnic. Le strojevodji se je zahvaliti, da se ni primerila večja nesreča. 11 oseb je lahko ranjenih.

Velika izprememba vremena.

Johannisbad, 15. julija. Tu v Krkonosih je temperatura tako nizko padla, kakor še nikoli ne v juliju, šest do devet stopinj celzija. Obenem je nastal precejšen vihar in ploga. Na Snežki (Schneekoppe) je temperatura znašala 2 stopinji in padal je sneg. Vihar je ponekodi pokončal brzojavno zvezo. Aupa je zelo narastla in se je bati povodnji.

Štajerske novice.

Š Liberalni terorizem na shodu za Ploja v Ormožu. Iz Ormoža se nam poroča: Zborovanje, na katero je poklicala »Sloga« poslanca dr. Ploja in volivce celega ormoškega okraja, je bilo silno viharo. Kljub zelo neugodnemu vremenu so prišli kmetski volivci iz vseh župnij v zelo obilnem številu, samo od Velike nedelje jih je bilo nad 50. Ogorčenje proti Ploju je bilo velikansko — seve le med njegovimi kmetskimi — torej pravimi volivci. Nabralo pa se je tudi dvomljivih ljudi od nasprotne, liberalne stranke; bilo je pričujoče učiteljstvo, razni ormoški pisarji in kričarji, in sploh ljudje, ki nimajo niti z dr. Plojem, niti z njegovimi volivci nobene zveze. Zato je po vsej pravici g. Fr. Ozvatič, ki je govoril v imenu »Kmečke zveze« in Plojevih volivcev celega okraja, predvsem vprašal predsednika dr. Omulece, kdo naj govori in sodi v Plojevi zadevi, ali le volilci ali vsi, ki se vmešavajo v to vprašanje. Dr. Omulec, ki ima sicer malo povoda kazati tako pristransko naklonjenost liberalni narodni stranki, izjavi, da je kaznivo dejanje razločevati med volivci in nevolivci Plojevimi, ker je bila, volitev tajna. Smešen odgovor, kajti dr. Omulec bi mogel vedeti, da niti on niti kdo drugi iz Ormoža ali Hardeka (in teh je bilo od »Nar. stranke« največ) ni mogel voliti Ploja, ker je mesto volilo Rebeka. Vendar, ker se je zboro-

vanje vodilo pod njegovim predsedstvom, morali smo se udati in sprejeti njegovo zapoved, da imajo vsled tajne volivne pravice vsi zborovalci enako pravico, tudi tiste, ki so bili iz Celja, Ljubljane, Ormoža itd. Torej Ploj je najprej pral zamorca na dolgo in široko, pa tako, da je svoje volivce še le on prepričal, Odgovarjal mu je g. Fr. Ozvatič ter mu očital, da se je v resnici izneveril svojim za časa kandidature danim obljubam, ker ga je ogromna večina volila le kot kandidata »Km. zv.«, katero je zdaj zapustil, da je ravnal nekolegialno nasproti štajerskim poslancem, ki so izvoljeni na isti program, kakor on, da je velika večina njegovih resničnih volivcev zelo ogorčena nad njegovim ravnanjem, da je s tem izgubil ugled in spoštovanje ter tudi vse zaupanje med ogromno večino kmečkih volivcev, in da je njegova politika nemoralna, ker je na Dunaju se zbratil in združil v istem klubu z liberalci, najhujšimi načelnimi nasprotniki naše katoliško-slovenske stranke, bodisi, da se ti še tolikokrat odpovedo hudiču in vsem njegovim delom, njihova stranka je ostala, kar je bila, torej je tudi vsaka odpoved voditeljev zgolj laž. Ravno ta odpoved svojemu programu na Dunaju, kaže pa tudi dovolj jasno, da so neznajčni, da govorijo in delajo pred volivci drugače in na Dunaju zopet drugače. Naši katoliško-narodni poslanci pa so značajni in dosledni na Dunaju kakor doma. Volivci so vsem izvajanjem g. kaplana z nepopisno navdušenostjo pritrijevali, — ugovarjali so seve nevolivci Plojevi. Ploj se je zagovarjal s svojimi za naše razmere neporabnimi frazami o potrebi sloge itd. ter mlatil prazno slamo na dolgo in široko. Končno je nadučil g. A. Porekar prebral dolgo resolucijo med silovitimi protiklici naših. Na glasovanje se je dala ta resolucija, in za so med največjim ogorčenjem in protestiranjem volivcev glasovali vsi zgoraj označeni nevolivci, celo ženske, proti resoluciji pa vsi volivci Plojevi. Volivcev je bilo gotovo čez 200, liberalcev od vseh krajev z Ormožanci vred pa mogoče 50 do 60. In vendar so našli, — čuj in strmi svet nad učenostjo in pravičnostjo liberalcev — med narodovci 96 do 98 glasov, med našimi pa komaj 57, dasi jih je bilo samo iz Velike nedelje, kakor že rečeno, čez 50. Vsled takega krivičnega postopanja je zavladal med našimi nepopisni vihar ogorčenja in ti niso pustili dalje govoriti. Naše resolucije, v kateri so volivci obžalovali Plojevo ravnanje, ga pozivali naj izstopi iz Jugoslovanskega kluba in stopi v Slovenski klub ali pa mu izreka jo nezaupnico, in druge resolucije, v kateri najstrožje obsojajo delovanje in pisanje Narodne stranke, niso sprejeli in hoteli dati na nobeno glasovanje. Ta liberalni terorizem je odprl našim zavednim kmetom oči — in odgovora ne bodo ostali dolžni. Ploj pa bo znal soditi, če je imel oči in ušesa na tem shodu.

Š »Napredno misleč zdravnik« (očitno za Brežice) se išče v »N. L.« v inseratnem delu. Temu inseratu posvetimo par vrstic. V Brežicah je izpraznjeno mesto okrožnega zdravnika, ker je gospod dr. Strašek odpovedal svojo službo in se v kratkem preseli iz Brežic. Kdor pozna sovzroke te odpovedi, mora se naravnost čuditi lahkomišljenosti tega inserata. S tem se naravnost hoče doseči, da brežiški Slovenci nikdar ne bomo imeli zdravnika, ki bode užival zaupanje velike večine okraja in ki nam tedaj ohranjen ostane. Mi zahtevamo, da v Brežice pride slovenski zdravnik, ki bode v prvi vrsti zdravnik, ne pa politik, ali celo neroden ali strasten politik; mi ne potrebujemo ne »naprednega« ne »nazadnjaškega« zdravnika, ampak slovenskega zdravnika. Naj »N. L.« vendar tudi pove sovzrok preselitve dosedanjega zdravnika! Čudimo se, kako si drzne »N. L.« oz. dotični inserent kar razpolagati s službo distriktnega zdravnika! To je vsekako vrhunec naivnosti ali recimo netaktnosti, ki morda ne ostane brez posledic. Čudimo se tudi, zakaj dotični inserent ne pove, da se išče zdravnik ravno za Brežice. Ravno to skrivanje nekaj pomeni! Pozivljamo vse slovenske zdravnike (brez razlike mišljenja), ki reflektirajo na Brežice, da se pravočasno pobrigajo za to mesto: nevarnost je sicer, da se tam naseli Nemec. Pojasnila daje sanitetni distriktni odbor v Brežicah ali njegov pravni zastopnik drž. psl. dr. J. Benkovič.

Š Srebrni mašniški jubilej obhaja v torek, 16. t. m., preč. g. Janez Volf, župnik v Kamnici pri Mariboru. Na mnoga leta!

Š Petindvajsetletnico kot župnik frančiškanske fare v Mariboru obhaja prihodnji mesec vič. o. Kalist Heric. Krasna bazilika je njegovo delo, kjer se ravno sedaj stavita nova umetno izdelana oltarja sv. Antona in sv. Filumene.

Š Razpisana je katehetska služba na mariborskih ljudskih šolah; upati pa smemo, da se še vsaj dve novi katehetski mesti ustanovita.

Š Šmarje pri Jelšah. Dne 7. t. m. vršil se je izvanredni občni zbor tukajšnjega »Slovensko-katoliškega političnega in izobraževalnega društva« za šmarski okraj. Namesto odstopivšega predsednika g. Avgusta Cofa bil je izvoljen veleč. gospod Franc Gomilšek, župnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu. V obširnem in temeljitom govoru svojem je posebno povdarjal potrebo organizacije kmečkega stanu, bralnih in mladeniških društev, za kar je ob koncu svojega govora žel burno pohvalo. Stavile so se in soglasno sprejele sledeče resolucije: »Zborovalci na političnem shodu v Šmarju navdušeno pozdravljajo ustanovitve Slovenskega kluba v državnem zboru in pristop poslancev »Slovenske kmečke zveze« k temu klubu. Odločno obsojajo odpad dr. Ploja k liberalcem, pritrjujejo sklepu »Slovenske kmečke zveze«, ki tirja, naj dr. Ploj odloži svoj mandat, ker ga je dobil le po

»Kmečki zvezi.« Deluje naj se na to z vso vztrajnostjo, da ostanejo še nadalje meje zaprte uvozu tuje živine. Poslanci naj se krepko potegujejo za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Poduk v ljudskih šolah naj bi trajal šest let brez oproščanja in do 14. leta kmetski nadaljevalni poduk. Kjer je mogoče ustanovijo se naj kmetijski zimski tečaji. Deželni poslanci naj odločno pritiskajo na vlado, da se kmetijska šola v Št. Jurju ob južni železnici vendar enkrat začne. Tovarne za galico naj se podržavijo. Močno je želeli, da se ustanovijo deželne zavarovalnice, bodisi proti ognju, toči, proti nezgodam pri živini itd.

Š Strela je udarila 9. t. m. popoldne v hišo Amalije Pirich na Majskem vrhu v Haložah. Užgala ni, poškodovala je pa močno streho in zid.

Š Pogrešajo načelnika »Mariborske okr. bolniške blagajne«, notarskega uradnika Oskarja Schmidta. Sodijo, da se je usmrtil, ker je bil zaradi neke zadeve tožen pred sodiščem.

Š Zaradi več tatvin je bil obsojen pred mariborskim sodiščem v šestmesečni zapor 19-letni Karol Muršec.

Š V konkurzu je trgovec Franc Cvetko.

Š Toča v Haložah. Strašna toča v Haložah je uničila 70 odstotkov pridelka vinogradnikom, a že 9. t. m. je obiskala Haložane zopet toča, ki je uničila vse, kar je še ostalo.

Š »Planinski sejm«, ta velika ljudska slavnost pri Sv. Frančišku Ks. v prid zgradbe Friscaufove koče na Okrešlju, se ne vrši, kakor smo poročali, dne 11. avgusta letos, ampak dne 4. avgusta. S tem se hoče ustreči ljudstvu, ki se namerava dne 11. avgusta udeležiti nove maše v Lučah, dne 18. avgusta je taka na Ljubnem in pa ker ni bilo za 4. avgusta dobiti nobene večje godbe. Zanimanje za »Planinski sejm« narašča. Isti dan je tudi blagoslovljenje voza za moštvo tamošnje »Požarne brambe« in sicer dopoldne — popoldne pa »Planinski sejm«.

Š Mrtvoud je zadel v petek v Mariboru 68 letno perico Heleno Harb. Umrla je na mestu.

Š Nesreča. Dne 4. t. m. zjutraj se je peljal v Zalec občinski predstojnik Andrej Antloga. Dasi ju je svaril, sta sedla na voz učenca Anton in Janez Premik. Antlogovi konji so se pri neki hiši splašili in ušli. Dečka sta poskakala z voza in Anton Premik je skočil tako nesrečno, da se je ubil.

Dnevne novice.

+ Prevzvišeni gospod knezoškof se je odpeljal danes na birmo in vizitacijo v trebanjsko dekanijo.

+ Prošnjo za vpokojenje je vložil g. Richard Dolenc, vodja deželne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu radi že več letne bolehnosti. V pokoj bo stopil s koncem školskega leta, dne 31. oktobra t. l. Služi na tem zavodu že 35 let in se je posebno trudil in si veliko zaslug pridobil za vinogradništvo na Vipavskem in Dolenjskem. — Prošnje za vpokojenje so vložili gg. dvorni svetniki pl. Rilling, Lubec in dr. Račič.

+ Umrl je včeraj v Radečah pri Zidanem mostu vpokojeni župnik č. g. Janez Zagorjan. Pokojnik je bil rojen dne 5. decembra 1842 v Postojni in bil posvečen v mašnika leta 1865. Služboval je potem kot kapelan v Dragatušu, v Rovtahu, Senožečah, bil 12 let kapelan in beneficijat pri Sv. Petru v Ljubljani, od leta 1887. pa župnik v Radečah pri Zidanem mostu. V jeseni leta 1905 je stopil v stalni pokoj, katerega pa ni dolgo užival. N, v m. p.!

+ Hribarjev mandat v legitimacijskem odseku. Dunajski poročevalec »Slovenskega Naroda« je v brzojavnem poročilu zagrešil par debelih neresnic. »Slovenskemu klubu« očita zvezo z nemškimi strankami, obenem pa priznava, da so nemški naprednjaki dr. Ivčeviču obljubili, glasovati za dr. Leginjo ali dr. Rybafa kot referenta. S tem je priznано, da je Hribar sam prvi iskal pomoči pri nemških liberalcih. Dalje smo naprošeni konstatirati, da je dr. Benkovič predlagal referentom konservativnega Italijana Bugatto iz svoje inicijative ter svoj predlog utemeljeval tem, da Bugatto dobro razume slovenski i da bode kot Italijan gotovo nepristranski referent. Temu predlogu se nikdo ni »odločno« upiral, zlasti prav nič dr. Srb, pač pa je Pernerstorfer kratko referentom predlagal dr. Leginjo, na kar se je brez debate glasovalo. Dalje konstatiramo, da se »Slovenski klub«, oziroma njegova člana v legitimacijskem odseku, prav nič nista pogajala o glasovanju z nemškim liberalci. — Sploh je postopanje dr. Leginje (dr. Rybaš se je preje odstranil) bilo tem bolj čudno, ker je on v zvezi z dr. Rybašem pri debati o galiških volitvah pri posameznih referatih sam se potegoval in glasoval za pridelive dvomljivih mandatov nepristranskim, izven poljskega »Kola« stoječim referentom; tudi sta dr. Leginja in dr. Rybaš glasovala načeloma zoper pridelitve koreferentov, le za Hribarja je hotel dr. Leginja napraviti izjemo in je naprosil Pernerstorferja da je predlagal njega referentom (četudi se je Pernerstorfer prej izjavil, da glasuje za Bugatta), ter je predlagal koreferenta, kar je odsek seveda odklonil. Postopanje članov jugoslovanske zveze v tem odseku je sploh vse prej kot konsekventno. Za Bugatta so glasovali krščanski socialci, Poljaki, Čehi (izvzemši dr. Srba, ter nemški liberalci.

+ Lloydova ladjedelnica in arzenal v Trstu se ne bo prodal, kakor poroča »N. Fr. Presse«, ampak le preuredil. Lloydova uprava namerava ustanoviti novo akcijsko družbo, katere glavni delničar bo Lloyd sam, udeleženo pa bo več industrijskih podjetij, v prvi vrsti livarne. Ta družba bo arzenal prevzela.

+ **Pasivna rezistenca** pravnih praktikan-
tov v Pragi je končana. Vsled tega bo justič-
ni minister želje praktikantov kolikormogoče
upošteval.

+ **Mašnišni posvečenje** so prejeli danes
v tukajšnji stolnici naslednji gospodje: Josip
Bambiž iz Dobrepolja; Josip Bizjak iz Brez-
nice; Alojzij Brecljnik iz St. Vida nad Ljub-
jano; Matej Dagarin iz Škofje Loke; Jakob
Patur iz Zagorja na Notranjskem; Franc Ko-
zej iz Brezovice; Tomaž Klinar z Jesenic;
Josip Koželj iz Kamnika; Krauland Andrej iz
Poloma; Franc Kulovec iz Toplic; Janez
Mrak z Dovjega; Franc Novak z Dobrove;
Franc Pečarič iz Metlike; Albert Pravst iz
Tržiča; Friderik Rodič iz St. Jurja pod Ku-
mom; Jan, Samsa z Gore pri Sodražici; Ka-
rol Supin iz Ljubljane; Edvard Šimic iz Kra-
nja; Karol Škulj iz Loža; Valentin Zupančič
iz Most pri Ljubljani; Fr. Gvido Krisek iz
Kočevske Reke; Fr. Henrik Damiš od Sv.
Trojice na Štajerskem; Fr. Filibert Ravnik iz
Trsta; Fr. Joahim Košenina iz St. Vida nad
Ljubljano.

+ **Koledar »Družbe sv. Cirila in Metoda«.**
Družba sv. Cirila in Metoda opozarja tem po-
tom vse narodne tvrdje po širni domovini,
da blagovolijo poslati svoje inserate za kole-
dar družbe sv. Cirila in Metoda vsaj do dne
30. avgusta družbeni pisarni.

— **Zalosten prizor.** V soboto, 13. julija,
okoli druge ure popoldne, se je videlo poleg
stopnic ob koncu Rožnih ulic v Idriji na cesti
proti žgahnici truplo sivolase beračice v kožu
za listje! Pretresljiv prizor! Takega še nismo
videli v Idriji; vedno lepše bo! Se-li ni moglo
toliko počakati z revico v hiši, da bi se bilo
njeno truplo položilo v krsto? Pač čudno bi
bilo dotičniku pri srcu, ki je to storil, ko bi
vedel, da bi se tudi njemu ravno tako lahko
zgodilo ob smrti! —

— **Šola za pletarstvo in vrborejo v Ra-**
dovljici. C. kr. ministrstvo za uk in bogo-
častje je s odlokom z dne 21. junija 1907, št.
22.935, ustanovilo v Radovljici na Gorenj-
skem šolo za pletarstvo in vrborejo. Pouk se
prične s 1. septembrom t. l. in se bo vršil v
prejšnjem poslopu ljudske šole, katere pro-
stori so namenu zelo prikladni. Prostora je za
50 do 70 učencev. — Razpis za obisk tečajev
se razglasi v kratkem.

— **Nov zakon za zaščito izseljencev.**
Dunajski listi poročajo da je v ministrstvu za
zunanje stvari pripravljen načrt novega zaka-
na v zaščito izseljencev. Ta načrt se pred-
loži zbornici na jesen. Sestavljen je na isti
podlagi, na kateri je bil oni pred leti, ki ga je
bila predložila vlada, o katerem se pa ni raz-
pravljalo. V novem načrtu so vzete v obzir
tudi reforme industrijalnega zakona.

— **Umrja** le gospa Marija Velikonja, so-
proga g. Ivana Velikonja, zastopnika pun-
tignamske tvrdke v Gorici.

— **Nova Rajfisevovka** se je ustanovila
za sodni okraj Bovec.

— **Kdo je umoril izvoščeka Praznika v**
Trstu, se še nič ne vé. Policija poizveduje, ali
zločinca se ni izsledila. — V službo policije
uvedejo tudi v Trstu pse, kakor so že povsodi
po večjih mestih.

— **Strela** je udarila v neko malo hišico
pri »lovcu« blizu Trsta ter tako opekla 36letno
Marijo Apollonio, da so jo morali prenesti v
bolnišnico.

— **Tajnost.** 13. t. m. zvečer je v Pulju
policija zaprla mehanika Antona Zucca, ki je
bil nedavno odpuščen iz c. kr. mornariškega
arzenala. O vzroku zapore se ničesar natan-
čnega ne ve. Govori se pa marsikaj skriv-
nostnega.

— **Za davčne praktikante.** Razpisanih je
več mest davčnih praktikantov na Primor-
skem. Sprejmejo se le oni, ki so dovršili naj-
manj štiri razrede srednjih šol. Prednost
imajo oni, ki se izkažejo s spričevali višjih
razredov. Zahteva se znanje deželnih jezikov.

— **Za Gregorčičev spomenik** priredijo
vasi Rakek, Urec in trg Planina na Uncu pri
g. A. Belletu v nedeljo, 21. t. m., veliko ljud-
sko slavnost. Vsopred: Prolog. Društvena
godba iz Ljubljane. Postojnsko pevsko dru-
štvo. Carovni kabinet. Prosta zabava. Vinski,
pivni šotor z različnimi jestvinami, kavarna,
na razni pečeno meso. Izletnikom k tej vese-
lici so pri popoldanskih vlakih ob rakovskem
kolodvoru, k večernim vlakom na Uncu, vo-
zovi brezplačno na razpolago. Izlet na to ve-
selico se spoji lahko z dopoldanskim poletom
v Škocijansko jamo ali na Cerknjsko jezero,
in bodo v ta namen izletnike spremljali od
komiteja najeti vodniki. Kdor hoče torej 21. t.
m. dopoldne na Cerknjsko jezero ali v Ško-
cijan, naj se prijavi do sobote, 20. t. m. zju-
traj pri g. A. Domicelju na Rakeku, kjer bo
tudi preskrbljeno za kosilo. — Ker se čuje,
da se ne zanima samo tukajšnje občinstvo za
to veselico, temveč tudi širši, oddaljeni krogi,
upamo, da bo udeležba jako mnogobrojna.

— **Premeščen** je c. kr. kancelist g. Fran
Čargo iz Kanala v Gorico.

— **Odlični gost na Gorenjskem.** V Poljče
pride na letovišče novoimenovani vrhovni
nadzornik naše armade baron Albori.

— **Društvo slovenskih katehetov** se usta-
novi na Goriškem, Vlada je že potrdila pra-
vila.

— **Prestavljen** je učitelj na tridentskem
učiteljsku Ivan Leban na učiteljske v Koper.

— **Na dvajset let težke ječe** je bil obsojen
v Zagrebu Marko Majetič, ki je ubil in oropal
posestnika Agata Bičanič iz Ljubljane.

— **Zastrupila** se je v Trstu 21-letna služ-
kinja Matilda Skok iz Postojne, ki je dalj časa
bila brez službe.

— **Slovenske vesti iz Amerike.** Rojaka
Antona Šepica sta nevarno zabodla dva Kra-
nja, katerih imeni še nista znani, ker ranje-
nec ne more govoriti. — Kako lepi ljudje so v
uredništvu »Glasa Svobode«, dokazuje to, da

po »Amerikanskem Slovincu« Konda in Ka-
ker niti svojih otrok nista dala krstiti. —
Umrj je v Jolietu v ondnotni bolnišnici Matija
Rogina v starosti 50 let, doma od Neraja pri
Dragatušu na Dolenjskem. V Ameriki je bival
22 let. — 79-letnico je obhajal v Jolietu J.
Stukel, ki se je svojčas boril na Laškem pod
Radeckim. Mož je še vedno čil in zdrav. —
Istotam je umrl Charles Podnar, star šest
let. — Smrt je ugrabila v Milwaukee Antona
Plešca iz Ljubnega na Štajerskem. — Na
Johna Baloha iz Hotedršice pri Idriji, je v Fle-
mingu padla velika množina kamenja in ga
tako poškodovala, da je še isti dan umrl. V
Ameriki je bival 18 let ter zapušača ondi so-
progo s šestimi otroci. — Nevarno obolela sta
v Calumetu St. Pavlišč in Peter Judnič,
vendar je upanje, da okrevata. — Poročila sta
se istotam Sveti iz Lukovega Dola in M.
Vuk od Severina. — V 23. letu je umrl v Cle-
velandu Matija Jurca iz Cerknice. — Angleži
so gostilničarju Gričarju v Clevelandu, ko je
šel menjat denar, izpraznili blagajno ter vzeli
seboj 700 dolarjev. — Nesreča je zadela Ivana
Logarja v Collinwoodu. V soboto je otvo-
ril gostilno, v ponedeljek pa mu je pogorela,
kar mu je povzročilo občutno škodo. — Po-
nesrečil se je pri delu v Bridgeportu Ivan
Perko, da je bil na mestu mrtev. V največji
bedi žaluje za njim vdova z osmero otroci. —
V Calumetu se je po triletnem obstanu raz-
pustilo društvo »Slovenija«. — V Cleveland-
skej mestni bolnišnici je umrl 18-letni Kaste-
lic. Ker niso vedeli niti za bivališče, niti za
sorodnike, je ležal štiri dni v mrtvašnici. —
Poroke: Jakob Lunder iz Velikih Lašč z Nežo
Lesar iz Brež pri Ribnici; J. Levstik od Sv.
Gregorja z Ang. Kaplan iz Ribnice; And. Lu-
žar iz Boršta pri Cerkljah z Marijo Kerkovic
iz Boršta pri Cerkljah.

— **Vola z deteljo prepašel.** Danes jutraj
je pripeljal posestnik Janez Babnik iz Bizo-
vika z dvema voloma v Ljubljano perilo. Ker
jih je doma nakrmil z deteljo, katere sta se
preveč najedla, ju je ta tako napela, da je mo-
ral mesar v mestu takoj oba zaklati.

— **Okičevo zdravilišče.** Dolina pri Trstu,
13. julija. Naše zdravilišče je gotovo in od na-
mestništva v Trstu potrjeno. Odrpelo se bo
1. avgusta t. l., ako dobimo do tistega časa
zdravilišnega zdravnika, ki bo obenem tudi
občinski zdravnik. Služba je lahka in prijetna.
Samci imajo prednost, ker nimamo stanova-
nja za družino. Daljna pojasnila daje g. J.
Pangerc, tukajšnji župan. — J. Okič, rav-
natelj.

— **Pastoralna konferenca za novomeški**
dekanat. Dne 22. t. m. bo v novomeški proš-
tiji točno ob 10. uri dopoldne letošnja pasto-
ralna konferenca za novomeški dekanat.

— **Stavba ženske bolnišnice »cesarice**
Elizabete« v Novem mestu lepo napreduje;
prihodnje leto se bo otvorila. Ta zavod je sil-
no potreben za Dolenjsko.

— **Ustmena matura na novomeški gim-**
naziji se bo pričela dne 18. t. m. pod predse-
stvom g. deželnega nadzornika Hubada.

— **Nizjeavstrijsko namestništvo** je na
predlog dunajske policije ustavilo delovanje
zasebnih rešilnih društev »Wiener freiwilliger
Rettungsbund«, »Wiener freiwilliges
Rettungsinstitut«, »Niederösterreichische Ret-
tungsgesellschaft«, ker je bilo delovanje teh
društev v zdravstvenem oziru pomanjkljivo
in je moral večkrat magistrat poseči vmes pri
zbiranju denarja.

— **Imenovanje.** Nadškof M. D. Dvornik
je imenoval D. Angiela Piusevoli, kanonika v
Zadru, za občnega pro-vikarja zadrse nad-
biskupije. — Za prorektorja semenišča »Zma-
jevič« v Zadru je imenovan don T. Zvonimir
Kirigin.

— **Umrj** je v Gružu v Dalmaciji 36 let
stari Radivoj pl. Tartaglia, uradnik pri ond-
ni tobačni režiji.

— **Nesreča pri obešanju zvonov.** V okra-
ju Toscana so v navzočnosti kardinala Maf-
fija obešali zvonove. Komaj so pričeli zviniti
z zvonovi, so zvonovi padli v globočino in
ubili tri osebe, več oseb pa težko ranili.

— **25letnico** svojega obstoja slavi hrv.
pevsko društvo »Vienac« v Požegi. Svečano-
sti se bodo vršile 14., 15. in 16. avgusta.
Vprašanja naj se naslavljaajo na odbor dru-
štva.

Ljubljanske novice.

lj **Ljubljanska okrajna bolniška blagajna.**
V soboto je bil končno vendarle izvoljen novi
predsednik okrajni bolniški blagajni ljubljans-
ki. Izvoljen je za načelnika g. Franc Bartel,
za podpredsednika g. Karol Japelj, za zapisni-
karja g. Karol Tekavec, katere so volili za-
stopniki delojemalcev. Tudi v nadzorstvenem
svetu in v razsodišču so dobili večino zastop-
niki delojemalcev.

lj **O pogrešanem g. Planeckem** poroča g.
gozdni oskrbnik Fr. Verweger, da ga je videl
7. t. m. ob polu 8. uri zvečer v gostilni Pikon
na Dobravi. Planecki mu je rekel, da ima do-
pust in da se pelje k sorodnikom v Podbrdo.
Kaj ako bi se bil Planecki okoli »Šuma« po-
nesrečil?

lj **Primariat namerava odložiti** g. Karol
Bleiweis vitez Trsteniški. Koliko let bo pre-
teklo, da ga bo res odložil?

lj **Popolni nedeljski počitek** je vpeljal v
svoji pisarni tukajšnji odvetnik svetnik gosp.
Vencajz. Naj bi našel mnogo posnemovalcev.

lj **Umrja** je Marija Kopač, Cerkevne ulice
številka 9.

lj **Prijet slaboumni.** Od 1. t. m. se je klatil
po Družinski vasi, Dolenjem in Gorenjem
Kronavu neki okoli 45 let star slaboumen člo-
vek. Dne 3. t. m. je prišel prosit prenočišča v
Gorenjem Kronavu k Mariji Antončičevi, ka-
terega je tudi dobil. Ker pa ni hotel iti na od-
kazani mu prostor spat, ampak je pred hišo

se nahajajoče ljudi zmerjal in jim grozil, so
peklicali orožnika, ki je neznanca odpeljal v
občinski zapor v Beli cerkvi. Na vprašanja je
neznanec odgovarjal: »jaz sem Jože Cvetan
iz Podgore iz Brloža, imam sv. Valentina bo-
lezen, pa moram trpeti.« Povedal je tudi, da
imajo njegovi roditelji 7 ali 8 otrok in da ima
v Trstu dve sestri, Ceno in Francko. Nezna-
nec govori v notranjskem, oziroma goriškem
narečju in je imel pri sebi 16 molitvenikov,
676 krajarjev, 41 vinarjev in 16 komadov po
10 vin. Kdor bi vedel o njem kake podatke,
ki bi služili v izsledbo njegove identitete, naj
jih izvoli naznaniti okrajnemu glavarstvu v
Rudolfovem.

lj **Javno nasilstvo.** V soboto zvečer je
beračlj po trgovinah po Prešernovih ulicah in
sumljivo stikal po hišah neki postopač, kate-
rega je policijski stražnik vstavil. Postopač je
postal takoj surov in ni hotel nikamor iti.
Slednjič se mu je le udal, a se mu je na Fran-
čiškanskem mostu zopet ustavil, se vrgel na
tla in bil z nogami okoli sebe, tako da je
stražniku raztrgal bluzo. Še le potem, ko je
prišla pomoč, so nasilneža spravili na straž-
nico. Tam se je legitimiral za delavca Edv.
Hosiča, rojenega 22. septembra 1866 v Ce-
lovcu in pristojnega v St. Lovrenc pri Mari-
boru. Oddali so ga sodišču.

lj **Delovanje mestne posredovalnice za**
delo in stanovanje. Mestni trg št. 27, telefon
št. 99. Od 5. do 11. julija je dela iskalo 8 mo-
ških in 42 ženskih uslužbencem. V 34 slučajih
se je delo sprejelo. — Od 1. januarja do 11. ju-
lija je došlo 1448 delojemalcev in 1691 delo-
dalcev. V 92 slučajih se je delo sprejelo. —
Delo dobe takoj, moški: 1 točaj, 2 gostil. slugi,
8 trgovskih slug, 3 pivovarniški delavci, 1 ko-
čijaž, 10 konjskih hlapcev, 2 dinarja, 1 hišni
sluga; ženske: 1 prodajalka v slaščičarno, 1
prodajalka začatnica, 4 šivilje, 2 gostil. kuha-
rici, 8 gostil. deklic, 2 sobarici, 5 kuharic, 21
deklic za vsako delo, 12 deklic k otrokom,
2 postrežnici. — Dela iščejo, moški: 1 stroj-
nik, 1 vrtnar, 2 hotelski slugi, več pisarniških
slug; ženske: 2 blagajničarki, več prodajalk
manufakturne, špecerijske in galanterijske
stroke in kruha, 2 trafikantini. — Oddati je
tako stanovanja z eno, dvema in tremi so-
bami ter več meblovanih mesečnih sob. Po-
sredavanje dijaških stanovanj. — Pismenim
vprašanjem je priložiti znamke za odgovor.

— **Semenj.** Dne 8. t. m. bilo je na mesečni
semenj prignanih 506 konj in volov, 172 krav
in telet, skupaj 678 glav. Kupčija je bila pri
konjih, kakor tudi pri goveji živini jako dobra,
ker po konje so prišli Lahji, po govejo živino
pa Korošci.

Razne stvari.

Novi železniški prometni red je izdelala
Nemčija. Ker pa želi Nemčija, da bi imela Av-
stro-Ogrska slična določila, se vrše posveto-
vanja med avstroogrskimi in nemškimi za-
stopniki, ki se prično 22. t. m.

Velika pomorska erupcija. Iz Sidneja po-
ročajo: Nedaleč od Tongatabu je bila silna
pomorska erupcija. Lavo je metalo 250 čev-
ljev visoko.

Zginil je princ Viktor Thurn Taksiški iz
Now Yorka, ki se je tajno poročil meseca ok-
tobra z gledališko igralko Josipino Wessz. So-
dijo, da je prisilila prinčeva rodbina v Evropi
princa, da je zapustil svojo ženo.

Podmorski ognjenik pri Tongatabuju je
vrgel 250 čevljev visoko lavo.

Velik škandal so odkrili v Stuttgartu. Nad
sto žena najboljših rodbin je osumljenih hu-
dodelstva proti življenju se nerojenih otrok.

Strasen požar v Madridu je uničil neko
zalogo pohištva, dve delavnici in več tvornic.
Tri osebe so bile ranjene.

Na kugi je v Aleksandriji obolelo šest
oseb, med njimi pet Evropejcev.

Predrzen tat. Dne 11. t. m. dopoldne je
prišel v trgovino dunajskega urarja Hasen-
fluga, v kateri je bil vajenec sam, neki 24-
letni mož, ki je vrgel vajenca na tla in pričel
jemati ure in druge dragocenosti. Vajenec je
kričal, nakar so prišli sosede, ki so prijeli
roparja. Vajenec je nevarno ranjen.

Tatova se stepla in izdala. Že dalj časa
sta se klatila po Parizu dva Arabca. Da si
preženeta dolgčas, sta sklenila ponoči ogledati
si stanovanje neke bogate gospe. V nje-
nej delavnici sta odprla tudi pisalno mizo in
presenečena obstala; več tisoč frankov ter
mного srebrnine in zlatnine se je bleščalo
pred njunimi strmečimi očmi. V hipu sta se
molče dogovorila s pogledom, da naredita kot
Amerikanci, ki so pri ogledovanju kajite ne-
kega italijanskega princa pokradli celo žebelj
iz sten. Ko sta pa pričela kar v sobi deliti,
nista bila več edina in se začela pogajati z
bodali. S svojim ropotom sta privabila gospo,
da je prišla gledat, kaj je. Videla je denar in
zlatno raztreseno po tleh, eden tatov je ležal
težko ranjen na tleh. Na pomoč poklicana po-
licija je odvedla nevoščljivca v zapor. Toda
ranjeni je bil tako slab, da so ga morali pre-
peljati v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Iz slovanskega sveta.

sl **Imenitni češki komik J. Mošna** bo-
dne 1. avgusta dovršil sedemdeset let. Moš-
na je najbolj odličen in tudi priljubljen igra-
lec češkega narodnega gledališča v Pragi.
Njegovo delovanje bo-
de za vselej zapisano z
zlatimi črkami v zgodovini češkega narod-
nega gledališča.

sl **Shod srbskih zadrug.** Srbske pred-
savske zadruge (iz Hrvaškega in Ogrskega) ima-
jo svoj shod koncem avgusta v Zemunu za-
druge iz srbskega kraljestva pa začetkom me-
seca septembra v Belgradu. V Zemunu se bo-
do sešli zastopniki 250 predavskih zadrug,
v Belgradu pa se bodo zbrali zastopniki 500
zadrug.

sl **Bolgarsko.** »Balkanska Tribuna« poro-
ča, da odpuščeni bolgarski vseučilišni pro-
fesorji skoro gotovo popolnoma zmagajo. Po-
gajanja med njimi in naučnim ministrstvom
so prišla že tako daleč, da je ministrstvo iz-
javilo, da sprejme vse nazaj. — Morice Pet-
kova, Petrov, ki je bil pred vojnim sodiščem
obsojen na smrt, je poslal knezu daljše pismo,
v katerem ga prosi pomiloščenja. — 15. t. m.
se vrši v Sofiji četrti kongres bolgarske žen-
ske zveze. Razmotrival bo-
de vprašanje, naj
se-li bolgarska ženska zveza pridruži medna-
rodni in ali naj zahteva volivno pravico za
ženske.

sl **Zveza resničnih Rusov in prihodnja**
duma. »Rus« javlja, da je zveza resničnih
Rusov sklenila, delati na to, da bi njena stran-
ka imela v prihodnji dumi najmanj 200 po-
slancev.

sl **Puškinova hiša v Petrogradu.** Po zgle-
du Götthejeve hiše v Weimaru bodo ustanovili
tudi Puškinovo hišo v Petrogradu, za katero
je ministrstvo že odobrilo predpise. Car je
že daroval več dragocenosti Puškinovih; ob-
ljubili so tudi mnogo plemiči, shranijo svoje
spominke v Puškinovej hiši, pod pogojem, da
ostanejo njihova last.

— **Preganjanje Slovakov.** Enoletno ječo
je nastopil Martin Albini v Ružomberku, ki je
bil obsojen od mažarskih sodnikov, češ, da je
v dveh člankih žalil Mažare.

— **Knez Odescalchi pri papežu.** Senzaci-
ja za italijanske politične kroge je bilo, da je
sveti oče sprejel v avdienci kneza Odes-
calchija, da bi pred 40 leti stopil v prve vrste
nasprotnikov papeštva in je v tem nasprotju
vstrajal do zdaj. Knez Odescalchi možji svojo
hčer s knezom Luedim. Obe rodbini sta skle-
nili, da se ob tej priložnosti spravita s cer-
kvi-
jo ter izprosita papežev blagoslov mlade-
mu paru.

sl **Ruska šola za žide.** Društvo židovskih
trgovcev in obrtnikov v Varšavi se je obrnilo
na tozadevnega šolskega okrajnega načelnika
s prošnjo za dovoljenje odpreti v Varšavi z
novim šolskim letom sedemrazredno obrtno
šolo z učnim jezikom ruskim ter z vsemi pra-
vicami državnih šol. V prošnji obenem za-
htevajo, da bi se v šoli učil židovski žargon
in biblija, ki naj bodeta obvezna predmeta za
vse učence, ter da bi ob židovskih praznikih
ne bilo pouka. — Židje torej zase zahtevajo
versko šolo, sicer pa so na čelu vseh ščuval-
cev zoper versko šolo katolikov.

sl **Revolucija — obrtniki.** »Kijevljanin«
piše, da ruski revolucionarji dobro žive od
svojega dela. Poprej so bili reveži, sedaj raz-
metujejo denar s polnimi rokami. Neki bivši
privatni docent na univerzi, poprej reven ka-
kor cerkvena miš, sedaj popotuje v prvem
razredu v tujini, kupil si je v Kijevu hišo in
vzdržuje si dve priležnici.

Telefonska in brzojavna poročila.

AERENTHAL - TITTONI.

Desio, 15. julija. Sprejem Aerenthalov
se je zelo prirčno vršil. Godba je igrala av-
strijsko in italijansko himno. V imenu prebi-
valstva je Aerenthala pozdravil župan. Na po-
tu do Tittonijeve vile je delalo špalir deset
društev z zastavami, ki so Aerenthala živah-
no pozdravljali. V Desiu je vse polno poroče-
valcev, ki so organizirali poročevalstvo s
pomočjo avtomobilov.

NOVI RAVNATELJ I. DRŽ. GIMNAZIJE V
V LJUBLJANI.

Dunaj, 15. julija. Za ravnatelja I. drž.
gimnazije v Ljubljani je imenovan gosp. dr.
Bezjak.

VELIKI VIHARJI.

Dunaj, Včerajšnja vremenska katastro-
fa je bila največja izza več let. Orkan je silo-
vito divjal več ur. Tudi danes tu dežuje.
Škoda na telefonskem omrežju je velika. V
Bérolinu je včeraj vihar vrgel v Sprevo ne-
kega moža in neko žensko, ki sta utonila.

PRED OČMI ŽENE SE JE UBIL.

Genf, 15. julija. Na Montblancu se je
pred očmi svoje žene ubil zdravnik dr. Wil-
lam. Žena je ostala nepoškodovana.

ODVETNIK SLEPAR.

Budimpešta, 15. julija. Odvetnik
Reit je zapravil 200.000 kron poneverjenega
denarja in pobegnil v Ameriko.

BOMBA RAZPOČILA PRED AMERIŠKIM
POSLANIŠTVOM.

Carigrad, 15. julija. Tu je včeraj po-
noči na cesti pred ameriškim poslaništvom
se razpočila bomba in lahko ranila štiri de-
kleta. Storilca še niso zasledili.

ODSTAVLJEN.

Rim, 15. julija. Monsignor Umberto
Fracassini, profesor bibličnih ved na seme-
nišču v Perugiji, katerega je rajni Leo XIII.
imenoval za svetovalca kongregacije za bi-
bliške vede, je odstavljen od svojega mesta
kot profesor in rektor na semenišču, kjer je
poučeval 17 let. Sveta kongregacija koncilu
utemeljuje kazen s tem, da je Fracassini pri-
staž Loisyjevih zmot glede na sveto pismo.

ZVEZA PRAVIH RUSKIH LJUDI.

Peterburg, 15. julija. Zveza pravih
ruskih ljudi je dobila od pravoslavne patri-
arha jeruzalemskega neko čudodelno podob-
o v dar. Zveza je to priliko porabila za demon-
strativno procesijo, kjer pa ni prišlo do ne-
mirov.

KUGA.

Hamburg, 15. julija. Na parniku »Tri-
fels«, ki je dospel semkaj iz Kalkute, se je pri-
petil med moštvo en slučaj kuge. Parnik so
izolirali.

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

prilporeča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

2469 150-3

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Zahvala.

Vsem p. n. g. prijateljem in znancem se za brzojavne in pismene čestitke udano zahvaljuje

dr. Ig. Žitnik.

Razpisuje se

služba

cerkvenika in organista
v Černučin pri Ljubljani.

Prosilci, ki imajo še kak postranski posel, imajo prednost.

Župni urad v Černučin

dne 10. julija 1907. 1568 2-2

Dobro domače vino

po gl. 22.—, rdeče in belo, prodaja
Vinko Vanič, vinogradnik, Krapina.

1578 — Vzorci pošilja zastoj. — 1

Krepkega vajenca

Sprejme Anton Drukar,
mizarski mojster v Kranju.

V točenju priporoča

pristni
slivovec, tropinjevec

in

-- vležano žganje --

Josip Kordin
Ljubljana.

1579 3-1

Sprejemem takoj

2 pomočnika

za trgovino mešanega blaga, in sicer ednega kot vodja popolnoma zmožnega vseh strok, in enega popolnoma zmožnega železniške stroke.

J. Krašovic.

Žalec, Štajersko.

1576 2-1

Iščem majhno gostilno

dobro vpeljano, v najem ali na račun.
Ponudbe pod A. H. 10 na upravn.
„Slovenca“.

1544 3-3

Zahvala. 1581

Za vse obilno priručno sočutje, ki se je nam izražalo povodom smrti našega draga nepozabnega soproga, oziroma očeta, tasta, starega očeta in brata gospoda

Ivana Rabiča

bivšega postajenačelnika in posestnika v Mojstrani,

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo. Istotako se zahvaljujemo najpriručnejši za krasne darovane vence in za številno častno sprislovstvo k zadnjemu počitku in posebno še prečastiti duhovščini, slavnim požarnim brambam, gg. železničnim in tovarniškim uradnikom in uslužbencem kakor tudi vsem drugim ljubim spremljevalcem.

Mojstrana, 14. julija 1907.

Žalujoči rodbini Rabič in Janša.

Zahvala. 1577

Ker nam je došlo ob smrti našega nepozabnega, iskrenoljubljenega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Vendelina Küssel-a

c. kr. davkarja

od tako mnogih strani toliko iskrenih dokazov sočutja, da se nam ni moglo vsakemu posebej dostojno zahvaliti, dovoljujem si tem potom izreči vsem sorodnikom, kolegom, prijateljem in znancem draga pokojnika, nadalje prečastiti duhovščini za zadnjo tolažbo, požarni brambi in občinskemu zastopu v Radečah za mnogobrojno spremstvo na poslednje počivališče in za prekrasne, darovane vence, posebno pa slavnemu društvu „Kumu“ za preganljive pesmi svojo najiskrejšo in najtoplejšo zahvalo.

V Radečah, dne 13. julija 1907.

Žalujoči ostali

Franz Hiersche, župnik, in **Alojzij Jerič**, kaplan, naznanjata znancem in prijateljem žalostno vest, da je preč. gospod

Ivan Zagorjan

župnik v pokoju

umrl danes ob 9. uri dopoldne po dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 65. letu starosti. 1583

Pogreb bo v torek, 16. julija, ob 9. uri dopoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi v Radečah.

Blagega pokojnika priporočava pobožni molitvi. N. v. m. p.

Radeče pri Zidanem mostu, 14. julija 1907.

Dober zaslužek

Osebe, ki so v vseh krogih dobro vpeljane in znane, si morejo pridobiti velik dohodek s sklepanjem pogodb za zavarovanje za življenje. Predznanje ni potrebno, ker se dajo temeljita pojasnila. Poizve se v Ljubljani, Stari trg 4, II. nadstr.

1558 2-2

Lepo meblovana

1582

mesečna soba

s posebnim vhom v pritličju, na zračnem kraju se odda s **1. avgustom**. Kje pove „upravnštvo Slovenca“.

Primarij dr. V. Gregorič

ne ordinira

od 15. julija do 31. avgusta

1575 1-1

Razglas.

Na podstavi dogovora z dne 12. aprila 1907. (razglašena z razglasom c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 2. maja 1907, dež. zak. šte. 8.) razpisuje podpisani odbor za osušitev ljubljanskega barja mesto

stavnega voditelja

za izvršitev del, potrebnih za osušitev ljubljanskega barja ob Ljubljani in ob Gruberjevem kanalu. 1571 1-1

Kot stavbna doba za izvršitev omenjenih del, proračunjenih na 4,184.000 K, je določen rok 5 let, začeti z letom 1908.

Področje in naloge stavbnega voditelja so v § 7 navedenega dogovora nadrobno opisani.

V poštev se morejo vzeti samo takšni prosivci, ki imajo primerno znanstveno kvalifikacijo, so že pri izvrševanju podobnih del v samostojni službi uspešno delovali in morejo službo nastopiti najkasneje 1. novembra 1907.

Prošnje, ki jih je vložiti do **31. avgusta 1907** pri komisiji za osušitev ljubljanskega barja, (deželna vlada, Bleiweisova cesta 10) morajo obsegati nastopne podatke in sicer, kolikor je možno, opremljene s primernimi listinami:

1. Starost prosivčeva;
2. dokaz znanstvene kvalifikacije in doslej v samostojni službi izvršenih del;
3. dokaz o znanju jezikov;
4. napoved zahtevane plače;
5. napoved če more, oziroma obvezna izjava, da more prosivec službo najkasneje do 1. novembra 1907 nastopiti.

Odtiski zgoraj navedenega dogovora, se na prošnjo dobivajo pri komisiji za osušitev ljubljanskega barja.

Komisija za osušitev ljubljanskega barja.

v Ljubljani, dne 11. julija 1907.

C. kr. deželni predsednik:
Schwarz S. r.

Zvonko Tominšek

notar. kandidat

Kozje

Minka Tominšek rojena Svetek

hči višjega železn. oficijala v pok. in hišnega posestnika

Ljubljana

poročena

dne 15. julija 1907.

1574

Podružnica
v Spljetu.

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do 4 1/2 %
dne vzdiga po 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se »Hotelske družbe z omenjeno zavozo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica
v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.

Slavnost v Idriji.

Kdo bi si bil leta 1894 mislil, da bodo čete slovenskega krščansko-socialnega delavstva ponosno korakale po Idriji in da bo moč nasprotnikov poštenega dela le še toliko, da bo napredujoči naši organizaciji vzbujala le pomilovalen nasme in zavest, da kričavost in surovost nasprotnikov more našo moč le dvigniti in pomnožiti. »Katoliška del. družba« v Idriji, ta mati naših delavskih društev, pokazala je včeraj, kako se da v najtežavnejših razmerah ustvariti veliko delo, ako nekaj mož vedno spremlja požrtvovalna ljubezen do ljudstva, nasprotniki so pa s svojim obnašanjem včeraj poskrbeli, da se bo družina bodočnost še lepše razvijala!

V Idriji se je razvila včeraj ob blagoslovljenju zastave ondote »Katoliške delavske družbe« velika delavska slavnost. Z nepričakovano veliko udeležbo so hotela izreči naša društva priznanje in zahvalo vsem tistim Idrijcem, ki se z občudovanja vrednim junaštvom bore proti rdečemu brezdomovinstvu in liberalni korupciji, navdušen svoj pozdrav so prinesli iz od Idrije oddaljenih krajev zastopniki naših društev — katoliški delavski družbi idrijski, ki je bila med častnim številom naših delavskih društev prva ustanovljena. Ob zahvali za dosedanje ljudsko delo smo ob slavljih družbe ukresali novega poguma za nadaljnje delo.

Podoknica kumici in socialnodemokratsko-liberalne surovosti.

Slavnost idrijskega delavstva se je pričela že v soboto zvečer s krasno bakljado in serenado kumici nove zastave blagorodni gospej Albin Trevnovi. Cela Idrija se je zbrala k podoknici. Vmes je bil tudi »idrijski« Kristan s čedico prijateljev in Julče Novak je prišel pet »viže« političnega slovenskega sokolstva. Družbica nasprotnikov je hotela slavnost motiti, pa se je le blamirala in se osvetlila pred idrijskim ljudstvom. Družbica nasprotnikov je štela kakih trideset oseb. Kristan je zakričal »Dol s klerikalizmom!«, pa glej, ta frazasti klic je izgubil tudi v Idriji svojo moč. Ko je Kristan videl, da ni odziva tem klicem, pričela je družbica nasprotnikov žvižgati. Nič ni pomagalo. Serenada se je ob velikem navdušenju vršila naprej. Sedaj so pričeli nasprotniki sami peti »vzgojevalne« svoje pesmi. Naši so zaploskali; »bo pa ena več!« Tako nasprotniki ne le, da niso mogli škodovati serenadi, ampak so celo dobro voljo naših znatno pomnožili. Kdo pa ne bi bil vesel, ko vidi tako nerodne nasprotnike, ki s svojim obnašanjem odbijajo ob sebe dostojne ljudi! Gospa kumica se je v iskrenih besedah zahvalila za serenado, nakar je naša množica ob zvokih izvrstne idrijske rudarske godbe in ob svitu balončkov in svetilk zmagovalo odkorakala. Omenjati moramo še, da je gospod Kogovšek, katerega elektrarna se vzdržuje tudi iz žepov davkoplačevalcev, bil tako »prosvetljen« prijazen, da je tik pred začetkom serenade pogasil vse električne luči po Idriji. Izrekamo zato iskreno zahvalo, ker je s tem idrijskemu ljudstvu pokazal, kako temno bi bilo po naši deželi, ako bi imeli liberalci v njej absolutno moč.

Včerajšnja slavnost. — Blagoslovljenje nove delavske zastave. — Razkrinkana »svoboda«. — Počasčenje Ivana Hribarja. — Navdušene ovacije pevskemu društvu »Ljubljana«.

Dolga vrsta voz je včeraj jutraj od raznih strani drdrala v Idrijo. Nasprotniki so začudeno gledali ob tem, kako znamo mi častiti slavnost žuljavih rok. Ko se je peljalo šest velikih voz, na čelu jim pevsko društvo »Ljubljana«, proti Idriji, je bil v bližini Gradovega posestva pripet od ene cestne ograje do druge napis »Idrija Vas ne mara«. Napis je bil s črkami na beli podlagi v dokaz, da je rdeča podlaga v Idriji obledela. Naši vrli kolesarji pred vozovi so predrli skozi napis, da je cunja odletela v stran. Navdušeni po tem pozdravu in v zavesti, da ljubezni svojih nasprotnikov nismo prišli iskat, ponosni, da nas nasprotniki ne marajo, smo se odpeljali v Idrijo, kjer so došla društva pred društvenim domom nežne roke ljubkih Idrijčank obusle s cvetjem, moške pa so nam prirčno stiskali roke. Bili smo s tem protidokazom o idrijskih simpatijah popolnoma zadovoljni. Z mnogih hiš so vihrale zastave gostom v pozdrav.

Ob 11. uri dopoldne so društva odkorakala v cerkev. Na čelu je korakala idrijska rudarska godba, za njo znamenje probujajoče se Ljubljane, dragocena zastava pevskega društva »Ljubljane« s številnim odposlanstvom oddolnih pevcev, zastava »Slovenske krščansko-socialne zveze« z ljubljanskim odposlanstvom, močno četo katoliško-narodnega dijaštva in odposlanci drugih društev, za njo so se razvrstila druga društva s plapolajočimi zastavami in naposled so korakala z zavito zastavo impozantne vrste katoliške delavske družbe idrijske V sprevedu je bilo devet društvenih zastav. Videlo se je, kako je ta častni spreved idrijskega delavstva imponiral množičnim gledalcem. Pred cerkvijo je stalo v vrsti kakih sto nasprotnikov, ki so dajali duška svoji izobrazbi z raznimi psokvami. Ob tako malenkostni »demonstraciji« smo veselili obrazov korakali mimo kričave in s klobuki pozdravljali maloštevilno četo kričave s polnim navdušenjem, da v Idriji zmorejo sedaj še samo tako malenkosten nastop. Če bi bili tako demonstracija mi nalašč naročili, bi ne mogla napraviti boljšega dela za nas, kakor ga je! Kako bi se neki ljudstvu mogla pokazati liberalno-socialnodemokratska svoboda, ako bi nas ne bilo? Tako pa se je tudi to pot ta »svoboda« razblinila v navadno surovost in podivjanost.

V čast Idriji moramo povdarjati, da resnih možakov med zastopniki take svobode ni bilo in da so bili med številom demonstrantov večinoma sami otročaji, ki so popolnoma spominjali na nastop kakega otročjega vrtca. S takimi nastopi se pri vsakem prijatelju prave svobode in dostojnosti agitira — za nas! Stotine in stotine naših so v tej zavesti napolnile prostorno cerkev, da s cerkvenim blagoslovom pokažejo novi delavski zastavi pot k pravi izobrazbi.

Prekrasen je bil prizor na krasne društvene zastave stoječe pred oltarjem, zastopnice tisočev in tisočev slovenskega ljudstva, ob katerega mož izginje vsi izbruh slepe strasti naših nasprotnikov. Sv. mašo je daroval velezaslužni, požrtvovalni organizator č. g. katehet Oswald. Med sv. mašo je svirala rudarska godba in s svojim finim prednašanjem znatno povečala slavnost. Blagoslovil je zastavo državni poslanec g. dr. E. Krek, ki je dal novi zastavi na pot v prihodnje boje zlate nauke: V sedanjem času je veselo znamenje, da hrabra četa mož visoko dviguje zastavo delo. Iz dela je vse postalo. Kdo bi se ne veselil, ko se slavi danes praznik dela, praznik za delo, poštenje, napredek, praznik v povzdigo časti dela. Samo lovov, ali pa človek, katerega razum gonijo le divje strasti, more v takem prazniku najti povod za nasprotje. Delo in milost. Človeška moč je pre-slaba, ako je ne podpira božja vsemočnost, božja milost. Brez božjega blagoslova je človeško delo zastoj. Ne gre se zato, da premrežimo zemljo slovensko samo s tovarniškimi dimniki, ampak gre se tudi za to, da napravimo slovenskemu delavstvu dom sreče in zadovoljnosti, da napravimo bivališče ugodno svojim rojakom na domačih tleh, da najdejo v svojem sru mir, zadovoljnost in srečo. Človek je več kot samo telo. Zato v boj za čast in dostojnost dela, proseč blagoslova z neba, ki nam daje samozavest, da smo več kot stroj. V tem zmislu vihraj zastava pred delavskimi četami. Zastava zbira okoli sebe cele moze!

Nato se je razvil spreved po Idriji. Pred zbirališčem liberalne »intelligence« je stala zopet ista družba, ki nas je počastila pred cerkvijo — kakih 100 idrijskih liberalcev in socialnih demokratov. Med njimi je bil Julče Novak, ki se je ustil kako se more priti »iz-zivati« v narodno-napredno mesto. In za to puhlo »narodno naprednost« so šli na lim idrijski socialni demokratje! Res, krasna svobodoumna stranka! Posebno strastno je liberalno-socialno demokratska četica kričala na pevsko društvo »Ljubljana« v znamenje, da ima radi »Ljubljane« iste bolečine kot uredništvo »Slov. Narod«, »Ljubljano« je to iskreno veselilo in je hvaležna, da liberalno-socialno demokratska gospoda razume njen pomen in da se zaveda svojih — oslari. »Demonstrantje« je frapiralo, ko so videli med udeležniki izprevoda najboljšo voljo in da je vse le veselilo, da nas ne puste pri miru in da tako kažejo, da naše delavstvo v Idriji ni za nič in da njihovo jezo rodi le naše uspešno delo! Ko so demonstrantje okoli Julčeta mislili, da so v najboljšem razvoju, tedaj jim je eden naših somišljenikov ironično zaklical: »Živio Hribar!« Kakor strela je udaril ta klic med »socialnodemokratske kričace«. Namestu kričanja so se pokazali njihovi — jeziki. Julče je debelo gledal, kako »demonstrantje« na ironične klice »Živio Hribar« kažejo jezike in kako ga obdaja bučen smeh naših. To je bil prizor, vreden, da se fotografira in se pošlje v vpogled Ivanu Hribarju. Pri nadaljnjem sprevedu po Idriji je vladal popoln red, ker je bila četica demonstrantov premalenkostna, da bi predstavljala celo Idrijo. Občinstvo je krasen spreved spremljalo z očividnimi simpatijami.

Edino Kristan, ki se je sam postavil za idrijskega »papeža« in o katerem se govori, da ga bodo lastni »verniki« odstavili, je med potjo iz svoje štacune edini z mežnarskim obrazom delil svoje »žegnje«.

Iste osebe, ki so se blamirale pred zbirališčem liberalne intelligence, so letele ker se ostala Idrija ni hotela zanje zmeniti, pred društveni dom, kjer so nadaljevale kričanje. Naša društva so šla deloma v društveni dom, deloma pa na vrt k g. Didiču. Četica nasprotnikov je še nekaj časa prodajala svoje surovosti v največjo zabavo naših somišljenikov. Kdo pa bi se tudi ne smejal, ko je pripovedoval Julče Novak, da je to odgovor na »Slovenčev« podlistek »Buffalo Bill«, kakor da bi ta podlistek kaj imel opraviti z idrijsko delavsko družbo in včerajšnjo slavnostjo. Morda je Julče Novak za lase privlekel »Buffalo Billa« radi tega, ker nekateri »demonstrantje« res niso v izobrazbi zaostajali za »Buffalo Billovimi« rdečeokoznimi Indijanci.

V slavnostno okrašenih prostorih g. Didiča je bil skupni obed, pri katerem je molsterski svirala godba delavske družbe in je žela za svoja izborna proizvajanja frenetičen aplavz. V imenu idrijske družbe je gostom nazdravljval deželni poslanec dekan g. Arko, ki je povdarjal, da niso pričakovali toliko gostov v oddaljeno Idrijo. V prvi vrsti pozdravlja slavno pevsko društvo »Ljubljano« (Burne manifestacije pevcev »Ljubljane«. Vse ploska in dolgo časa kliče: »Živela svobodna Ljubljana!«) Og. pevci »Ljubljane« se niso čutili ponižane, da prihite na slavnost rudarjev, oni razumejo socialni položaj. Vsak delavec je vreden svoje časti! Slava »Ljubljani«! (Dolgo trajajoče manifestacije »Ljubljani« se ponavljajo.) Govornik pozdravlja »Slov. kršč. soc. zvezo«, goste iz Cerknega, slovenska katoli-

ška akademiška društva, goste z Jesenic, Vevč, Šturija, Budanj, Črnega vrha, Preske, Spodnje Idrije, Vrhnike, Št. Vida, Kočevja, Vojskega.

V krasnih besedah se zahvali na pozdravih predsednik pevskega društva »Ljubljane« g. Rado Šturm: Iz središča Slovenije smo z veseljem prihitali na praznik žuljave slovenske roke. Zaničevanje nasprotnikov nas ne doseže. Prej naj to dosežejo kot smo mi, potem se bodo mogli še le z nami kosati. (Hrupno pritrdjevanje.) Zavednost slovenska mora iskati zavetja v širokih masah, zato pohitimo radi s slovensko pesmijo med ljudstvo. Ljudstva se hočemo oklepiti, ne frakarije! (Gromovito odobravanje.) 16 let smo mi delali s frakarijo, sedaj so nam pa oni vili petrolej na ogenj. Pokazali smo jim pest. (Odobravanje.) Ljudstvo je na naši strani, mi pa hočemo stati v okvirju ljudstva in ne v okvirju liberalne klike. Ta okvir liberalne klike je sedaj razdrt! Čim več napadov bomo dobili iz Knafljevih ulic, prej bomo dosegli svoj cilj. Doslej smo hodili napačno pot, odslej pa hočemo hoditi pravo pot za slovenski narod, iz katerega smo izšli. Ljudstvo se vedno bolj zaveda in tudi Ljubljana se bo končno pridružila celi deželi. Ne zapustite nas — z nami visoko držite zastavo »Ljubljane«. Nasprotnikom bomo odgovarjali s slovensko pesmijo. Če so nasprotniki jezni na nas, je dokaz, da smo res nekaj vredni, da smo jim hud trn. (Gromovito odobravanje.) Govornik napija Idriji in Idrijčanom. (Velikanske ovacije govorniku in »Ljubljani«.)

Ogledovanje mesta in rudnika. — Zaključek slavnosti.

Popoldne so si gostje ogledali mesto in svetovnoslavni idrijski rudnik živega srebra. Visoko c. kr. rudarsko ravnateljstvo je blagohotno dovolilo gostom prost vhod (navadna taksa za ogledovanje rudnika je 3 krone oz. 2 K za osebo) za kar bodi slavnemu ravnateljstvu izrečena najtoplejša zahvala. Izlet v rudnik je bil velepodučljiv, za kar so poskrbeli gg. pazniki in drugi domačini, ki so gostom podali točna in poučna pojasnila. Hvala jim v imenu vseh izletnikov!

Slavnost je zaključila velika ljudska veselica, ki se je izvršila točno po priobčenem sporedu in ob velikanski udeležbi. Mnogo ljudi ni moglo dobiti prostora. Pozdravil je navzoče gospod deželni poslanec in dekan Arko, ki se je zahvaljeval med drugim tudi častnemu članu družbe g. dr. Picigasu, ki je daroval za družbeno zastavo 200 K. Ko smo se Ljubljanci že napravljali domov, govorili so navdušeno še gg.: dr. Knavs, Slavko, Jeriha, dr. Lovro Pogačnik dr. Krek in drugi. O tem in o nadaljnjem razvoju slavnosti pričakujemo poročila.

Vse točke sporeda so se izvršile v popolni zadovoljnosti občinstva. Tudi pevsko društvo »Ljubljana« je zapelo tri krepke zbere in želo za to zaslužno priznanje.

Včerašnji dan je bil res časten dan za idrijsko katoliško delavsko družbo. Da je bil tem častnejši, pripomogli so mnogo tudi nasprotniki. Hvala! Družba s tako vrlimi navdušenimi člani in takimi nasprotniki mora napredovati! Slava družbi in nje zastavi, ki je pri prvem svojem nastopu že bila v boju. Naj ta boj za pravice in čast žuljave roke in v slavo slovenske domovine zmagovalno nadaljuje.

Koroške novice.

k Iz Št. Jakoba v Rožu, 14. julija. Slavnost pri polaganju temeljnega kamnja za »Narodno šolo« je bila velikanska. Več tisoč ljudstva. Stavbišče za šolo v Št. Petru leži krasno. Prošt Einspieler je imel pontifikalno mašo. Goste je iskreno pozdravil domači župnik, duša podjetja. Einspieler je izvrstno govoril o pomenu verske šole, poslanec Grafenauer o narodni šoli. Pri koncertu so izvrstno peli koroški pevci, pevci iz Gorice in mnogoštevilna »Kranjska čitalnica«.

O tej veleznameniti narodni slavnosti smo dobili danes naslednje poročilo:

Jutranji gorenjski vlak je bil poln slovenskih udeležencev. Na vsaki postaji se jim jih je pridružilo še nekaj in prišedši na Jesenice se nas je nabralo že jako veliko. Presedenio se na vlak, ki nas naj bi prepeljal skozi predor na Koroško.

Zapomnimo si in notiramo sledeči slučaj, ki se nam je zgodil med potjo. Peljali smo se z Jesenic z osebnim vlakom proti predoru. Veselili smo se lepe slavnosti že naprej. Ali iznenadilo nas je dejstvo, da smo se vozili skozi celi predor v temini. Slišali so se ogorčeni glasovi in sumnja, da se je to zgodilo nam Slovincem v čast. Ta sumnja je pa kolikor toliko upravičena. Bili smo namreč v tistem vozu izključno le Slovenci. Izprevodnik, gotovo zagrizen Nemec, se nas je hotel posebno spomniti s svojo prijaznostjo in nam je naredil temo. No, morda je to le zmota, ali čudno je pa le, da ravno v istem vozu, kjer nas je bilo vse natlačeno Slovencev, ni gorela luč, in smo morali skozi celi predor biti v temi. Menda se to prav prevečkrat ne zgodi, ampak le tedaj, če se pelje obilica Slovencev v enem vozu na Koroško. Zahtevamo popolno enakopravnost od železnice in izprevodniki naj si zapomnijo, da si znamo pomagati, da mi Slovenci nismo več, kakor smo bili pred 48. letom. Nismo več jagnjeta, da bi voljno prenašali krivico in zatiranje. Vsak si bode zbil svojo butico, kdor se bode zaletaval ob nas in tako tudi železnični izprevodniki. Slišalo se je, da se bode ta slučaj preiskal.

Ko smo se pripeljali v Področico, smo v svoje veliko veselje zapazili, kako sta v istem trenutku zlezla dva Nemca — zvedelo se je, da bi bila kmalu izšla inicijativa od gostilničarja na postaji — na smreko nasproti postaje onkraj železničnih tirov in izvršivši svoje junaško delo izginila. No, naši vrli mladeniči so bili kmalu na onem kraju in frankfurcarica je izginila na veliko začudenje Nemcev. Pomikal se je potem velik spreved slovenskih zastopnikov proti Št. Jakobu. Kmalu smo bili na mestu in videli v zastavah prostor bodoče narodne šole. Po dokončani sv. maši stopi na oder župnik in pozdravi vse goste in slovenske brate. Takoj za njim se oglasi čast. g. prošt Einspieler in razloži v lepih besedah pomen te narodne šole v verskem in narodnem oziru. Nato se blagoslovi ogeljni kamen, v posebno duplino v kamen se položi steklena posodica, ki je imela v sebi shranjeno zgodovino vsega zatiranja koroških Slovencev.

»Pozni rodovi«, pravi preč. g. prošt, »bodo morda enkrat odkrili še to povest in zgrajali se nad tem, obenem pa nad našim vzgledom navduševali.« Kranjska čitalnica je vrlo dobro izvrševala svojo nalogo in slišali so se glasovi med ljudstvom: »Ti jo pa znajo zapeti.« Ker naenkrat se prikaže na govorniškem odru gospod državni poslanec Grafenauer. Kakor izkresan prav za ljudskega poslanca. Sam povdarja, da ni študiral, kot drugi, ampak čuditi se moramo, kako je ta človek proučil res narodno koroško vprašanje. V dovtipnih prav domačih besedah in z močnim in navdušenim glasom razloži brezobzirno stanje koroških Slovencev. Pove, da je še mnogo Tresoglavov med njimi — uporabil je v najbližji okolici se godečo povest »Miklova Zala« — upati pa je, da nam ne bo zmanjkalo tudi Miklovih Zal. Natančno se povdarja važnost šole v narodnem oziru; važnost šole v verskem oziru, pravi, je razložil njegov tovariš, kakor ga imenuje gospod prošt Einspieler. Ko se je slavnost izvršila, se zapoje pesem »Hej Slovani!« Ljudstvo je navdušeno pomagalo peti.

Zastopana so bila vsa akademična slovenska društva, največ udeležencev je pa bilo iz Kranja in radovljiskega okraja. Videli smo tudi več narodnih noš. Zelo zanimale so tudi Ziljanke s svojo pristno ziljsko obleko. Vreme je bilo ravno pravo. Sicer je kazalo malo na dež, toda ni ga bilo ne kapljice. Se vsaj potili nismo. In ravno to vreme je odgnalo mnogo udeležencev. Gotovo bi bilo več gostov, če bi bilo lepo vreme. No, sicer smo pa lahko veseli, da se je slavnost kljub temu tako sijajno obnesla.

Korošci so menda mislili, da nas niti polovica ne bode, zato niso menda skrbeli za večje število natakarij v »Narodnem domu«, kamor smo se podali zopet v sprevedu od slavnosti. Orožnikov nismo videli preje, dokler ni bila slavnost končana. Pač neumestna skrb. Na slovenskem kraju se pa vendar ni treba bati, da bi se Slovenci, ko so vendar prišli vsi z enim namenom v Področico, sprli. Nemcev namreč sploh ni bilo videti ne slišati. Le na kolodvoru menda se koncentrirala vsa njihova moč okoli železniškega oštirja. S polščestim vlakom se je večina ureležencev odpeljala.

Tako je minil ta dan slavnosti, ki bode gotovo ostal na Koroškem v spominu in vtis, ki so ga dobili, bode neizbrisni, narodna zavest bode rastle in Nemci se bodo motili, če mislijo, da lahko stresajo svojo ošabnost med ubogim ljudstvom, ki tudi lahko naredi kaj, samo vzbuditi ga je treba.

k Nadvojvoda Leopold Salvator se je pripeljal 15. t. m. jutraj v Celovec nadzorovat divizijski topničarski polk št. 9. Dospel je v Celovec jutraj ob 6 uri 41 minut, ter se je s kolodvora podal naravnost na vežbališče. Po nadzoroivanju je bil gost v častniški obednici v topničarski vojašnici. Nastanil se je v hotelu »Kaiser von Oesterreich«.

k Sprejemne izkušnje za knezoškofov zavod Marijanišče v Celovcu za prvi razred se vrše že 16. septembra. Zglasitve se sprejemajo 15. septembra dopoldne in 16. septembra od 8. do 9. Prošnje za sprejem v Marijanišče se morajo vložiti do 10. avgusta pri knezoškofijskem ordinarijatu.

k Zrelostni izpit na celovškem učiteljskišču je delalo 42 kandidatov. Izdelalo jih je 6 z odliko, 19 kandidatov je izdelalo, 16 ponavlja izpit in eden je reprobiran za eno leto. Na pripravnicah za učitelje je pa delalo izpit 37 kandidatini, 17 je odličnjakinj, 17 jih je izdelalo, tri ponavljajo izpit.

k Maturo dela na celovškem državnem gimnaziju 46 dijakov.

k Ghon v konkurzu. V konkurzu je lastnik opekarn in cementarn Rihard Ghon v Beljaku.

k Zapril so šolo pri Št. Lenartu v lavantinski dolini, ker otroci hudo kašljajo.

k Zanimiva tožba o razžaljenju časti. Lesni trgovec Franc Običnig v Svečah se je 5. marca t. l. pritožil na koroški deželni šolski svet, ker se peča nadučitelj Feinig z neopraceno lesno trgovino, kar se z učiteljskim poklicom ne dá združiti. Nadučitelj Feinig je nato tožil Običniga, ki je bil pri prvi instanci obojini zaradi razžaljenja časti v globo 100 kron. Običnig se je nato pritožil in deželno koroško sodišče je razsodilo, da vloga na deželni šolski svet ni bila žaljiva, ker je ž njo Običnig le poprašal, če se dá združiti lesna trgovina z učiteljskim stanom.

k Gad je pičil v nogo nako mlado deklico pri Cačah, občina Smerče. Noga je močno ctekla. Deklica je napravila še dolgo pot

predno je došla pomoč. Nahaja se v smrtni nevarnosti.

k Iz ljubosumnosti je obdelal z nožem svojo ljubinko, ker ni marala več zanj, natakario pri Lesjaku v Porečah, njen ljubimec. Zabodel jo je večkrat z nožem, a rane niso nevarne.

k Duhovniške vesti. Imenovan je stolni ceremonijar v Celovcu, č. g. dr. Lambert Ehrlich, za knezoškofjskega dvornega kaplana in tajnika. Prestavljeni so gospodje: Karol Maierhofer, kaplan mestne župnije v St. Lenartu, v Beljak; Ignacij Millionig iz Trebnega kot kaplan mestne župnije v Volšperk; Alojzij Milleta iz Šmohorja kot stolni kaplan in ceremonijar k stolni župniji sv. Peter in Pavel v Celovcu; v Trebnje pa pride za kaplana g. Josip Oberanner. Nastavljeni so za kaplane semenišniki četrtega letnika gospodje: Anton Benetela v Črnem potoku; Urh Hafner pri Sv. Jakobu v Rožu; Albin Radl v Lipem pri Sachsenburgu; Janez Zafran v Zagrič; Rok Toinko v Svečah; Josip Kleinlercher v St. Lenartu in Avg. Ogerčnik v Šmohorju.

Državni zbor.

Predlogi dr. Benkoviča.

Dr. Benkovič in tovariši so predlagali: Vlada naj predloži načrt zakona, s katerim se določi za delavce v rudokopih in drugih, zdravju škodljivih podjetjih, osemurno, za delavce v tovarnah in drugih obrtnih obratih pa k večjemu deseturno delo.

Isti je predlagal, da se odpravijo fidej-komisi ter zemljišča po primernih cenah prodajo med kmečke posestnike.

Dalje predlagajo dr. Benkovič in tovariši, da se podržavijo premogokopi.

Poraženi nemški socializem v Gradcu.

Gradec, 14. julija. Kakor znano, ima Gradec štiri zastopnike v državnem zboru, nemška nacionalca Derschatto in Hofmann-Wellenhofa ter socialna demokrata Pongratza in Resla. Ker je pa Resel bil tudi izvoljen v Mariboru in se je odpovedal graškemu mandatu, so se vršile dopolnilne volitve v Gradcu, pri katerih je bil izvoljen socialni demokrat Karol Höger. Dobil je 5206 glasov, dočim je dr. Gürtler, kandidat nemških nacionalcev dobil 1108. 14. maja je celo krščanski sociallec Hopferwieser dobil več glasov kot zdaj Gürtler, namreč 1462.

Jezikovno vprašanje.

Praga, 14. julija. »Narodni Politika« objavlja razglas českih radikalnih poslancev, ki izjavljajo, da so Čehi v jezikovnem vprašanju v parlamentu pogoreli. Vlada, katero sestavlja tudi dva češka ministra, je češke zahteve odklonila. Češki agrarci konečno tudi niso hoteli podpisati 50 predlogov radikalcev, s katerimi so ti hoteli obstruirati proti vladi. Češki radikali ne prevzamejo nobene odgovornosti za delovanje skupnega češkega kluba. Baj je vsled tega omajano stališče češkega ministra rojaka Pacaka in se kot njegov naslednik imenuje Začek.

Slovenski organisti.

Prva odborova seja slovenskih organistov ob ogromni večini kranjskih, kakor tudi iz drugih škofij zastopanih organistov, se je lepo in častno izvršila. Na Brezju je bila dne 1. julija ob pol 10. uri sv. maša, pri kateri so organisti pokazali, kaj da morejo s svojimi močmi. Mojrstrsko se je odlikoval gosp. Pole na orglah, medtem ko je močan zbor zadaj na velikem koru krasno izvajal pod vodstvom najstarejšega organista gosp. Zihlerja, precej težke skladbe. Po maši odpravi predsednik g. J. Rus sejo, pozdravlja gospode odbornike in vse navzoče organiste ter nadaljuje: Za danes je bila le seja sklicana; ko Vas vidim toliko navzočih, mi pa daje pogum, da se bode stvar za katero se zavzemamo, gotovo dosegla svoj uspeh. Sestanek dne 29. aprila je pomogel, da so se organisti začeli zavedati, akoravno bi se bili morali že pred dvajsetimi leti. Naš stan deluje že skoro 30 let in dne 8. maja je bila pa šele prva deputacija pri prevzvišenem knezoškofu. Torej med tem časom je bilo samo vzdihovanje in tarnanje o slabih službah, storilo se pa ni nič. Ali danes so že vsi stanoviti organizirani in s primerno plačo urejeni, le naš še ni. Veliko smo že delovali in prestali v našem revnem stanu in dosegli lepe uspehe; tega nam ne more nihče odrekati, a kakšen je danes položaj ubogega organista! Vendar moram veselo poročati, da je prevzvišeni knezoškof obljubil, da bode vse storil in uredil naše sedaj tako žalostne razmere. Zatajaj bodemo danes zopet poslali prošnjo na prevzvišenega in v nji stavili neke zahteve, katere upamo, da bodo gotovo uslišane. Tudi častiti gospodje duhovniki želijo, da bi se zboljšalo, seveda ne mislim, da bi se nam kar vsipalo; le primerno naj bi se v vsaki fari uredila služba organista in cerkvenika in potem bodemo tudi bolj z veseljem in večjo natančnostjo opravljali svojo težavno službo. Saj smo v našem stanu ljudje, ki živimo od hrane, kakor drugi stanovi! Zatajaj prosimo, dokler se ne dá tako potrebna pomoč našemu bednemu stanu! Dragi kolegi! Prosim, sedaj pa pridite Vi s svojimi predlogi in nasveti k društvenim pravilom. Društvo bo z imenom »Podporno društvo organistov in cerkvenikov« sedežem v Ljubljani. Društvo bode imelo blag namen, kakor bode razvideli iz pravil. Končam z željo, da naj nam pomaga naša patrona sv. Cecilija, da dosežemo svoj cilj. Nato se izvoli tajnikom soglasno g. M. Vurnik. Razne nasvete so stavili k pravilom: Cvenk, Bole, Papler,

Zihlerl, Lukman. Predsednik prebere natančno vsako točko in tako so se društvena pravila premišljeno uredila. Pravila se dostavijo v potrjenje vis. škof. ordinarijatu in slavni deželni vladi. V imenu organistov se zahvaljujeta Bole in Vurnik predsedniku za veliko požrtvovalnost, ki jo ima do organistov. Predsednik zaključil dopolnansko zborovanje. Skupni obed je pripravil g. Gabrijelčič v splošno zadovoljnost gostov. Med obedom so se vršile lepe napitnice, vmes so se pele krasne narodne pesmi. Ob 3. uri popoldne so bile slovesne litanije in blagoslov. Po cerkvenem opravilu kratek sestanek pri Finžgarju, kjer se je gosp. predsednik zahvaljeval vsem, zlasti čast. g. patru gvardijanu, organistu g. Boletu, ki so opravili cerkveno opravilo radi organistov jako slovesno. Vsem zavednim organistom, zlasti tistim, ki so prišli od daleč ter vsem gg. odbornikom srčna zahvala. Naj gg. odborniki vestno izpolnjujejo svojo nalogo, ker le s tem bode mogoče spraviti društvo v tir ter doseči toli zaželeni cilj. Končno hvala vsem prvoboriteljem cerkvene glasbe, našemu dobremu in skrbnemu, prevzvišenemu knezoškofu in z njim vsej naši prečastiti duhovščini za naklonjenost! Bog jih živi! — Slovenski organisti so poslali brzojavko voditelju Slovenske ljudske Stranke dr. Šusteršiču in častitemu gospodu Berniku.

Odgovor „Domovini“.

š Iz rogaškega okraja. K članku v »Domovini« dne 28. junija: »Epilog volitvam« se nam zdi potrebno pripomniti sledeče: V vseh drugih okrajih se je že poleg volivni boj. Le v rogaško-šmarsko-kozjanskem okraju liberalci ne morejo preboleti svojega poraza. Prav na našo postojanko so se vrgli z vsemi močmi, njih skupno geslo je bilo: strmoglaviti vsaj »tata slovenske svobode« (!) dr. Korošca, Pa 14. dan majnikov jim je bil dan obsodbe, dan sramotnega poraza, ta dan je pokazal, da še na Štajerskem ne gre vse tako, kakor bi si domišljali gg. Žurman, dr. Kidrič na Dunaju in drugi krog narodne stranke. No, pa vsaj maščevanje je sladko. Temu cilju posvečujemo zdaj po volitvah svoje moči! V omenjenem članku »Domovine« podtika duhovnikom neki dopisnik »široko vest«, »rešetaste« nazore o politični poštenosti itd. G. dopisnik, kako široke kljuke pa je morala imeti vaša vest, ko ste dva dni pred volitvami s posebnimi letaki namenoma volivce vodili v zmote, češ, dr. Korošec je že umrl, je že pokopan, Žurman je že zmagal, nekdo je stavil — pa dosihmal še ne plačal — za narodni sklad 5000 K, da zmaga Žurman. Dr. Korošcu ste natvezili kar šest otrok! Zares, občudovanja je vredna poštenost in vestnost Žurmanove stranke! Taki ljudje lahko mečejo kamenje po drugih, ker so tako nedolžni!! Splošno se pa vendarle sodi, da se je gibal agitacija za dr. Korošca v veliko dostojnejših mejah kakor agitacija za Žurmana. Po pravici tedaj vržemo »široko« vest in »rešetaste« nazore o politični poštenosti dopisniku nazaj v obraz. »Čudom se čudimo«, da dopisnik še vedno ne pozna pravih vzrokov Žurmanovega poraza. 1. Žurman je bil komaj nekoliko znan v domačem okraju, v kozjanskem in šmarskem je bil pred volitvami — neznan. Dr. Korošec pa je bil splošno znan v celnem volivnem okraju, zlasti od lanskih volitev. Kamorkoli je prišel, povsodi si je pridobil po svoji vpljdnosti (ne pa nadutosti!) in spretnosti simpatije volivcev in to v kljub vsemu mogočnemu obrekovanju od strani nasprotnikov. 2. Vsak, ki misli le kolikajkaj trezno, je videl, da se Žurman ne more meriti z dr. Korošcem, da je le ta veliko sposobnejši, da zastopa v državnem zboru koristi slovenskega spodnještajerskega kmeta in delavca. To dejstvo je uvidelo tudi naše preprosto ljudstvo in je 14. maja ravno po svoji zdravi pameti. Zdaj pa dopisnik tarni in jaduje o »nadvladi« in nad prevelikim ugledom naše duhovščine pri slov. ljudstvu. Kdaj bo naš narod prost tega groznega jerobstva?! Potolaži se gospod dopisnik! Ugled in zaupanje do duhovnikov je odvisno od njihovega dela, kakor je sploh ugled naravna posledica in sad človeškega dela. Minil je čas, ko je duhovnik užival ugled že radi kolarja in vere. Dandanes si mora vsak ugled in zaupanje zaslužiti s poštenim delom. Če tedaj pri nas na Slovenskem ima duhovščina še kaj ugleda, je znamenje, da si je ta ugled zaslužila s svojim delom za narod. In ravno to delo in ta ugled je bil dosihmal najmočnejši jež proti prodirajoči nemškutariji. Gospodje! Le ruvajta skupno s »Štajercem« proti ugledu slovenskih duhovnikov, le trgajte iz srca našega ljudstva zaupanje do njega dušnih pastirjev: vi izročate s tem naš narod brez usmiljenja nemški premoči. Nemški šulferajn grabi v rogaškem okraju, da je kar groza, po naši slovenski deci, a tu gospodje krog »Narodne stranke« ne ganejo niti mezinca. Njih »narodno« delo je: udrihati po duhovščini. Kakor nam je pozitivno znano, ima veliki del te časnikarske protiduhovniške gonje pri nas na vesti filozof dr. Kidrič na Dunaju, ki je že znan javnosti izza Mestinskega shoda kot spreten vodja »ljudske volje«. Ta gospod je doma od Sv. Križa tik Slatine in dobiva veliko dobrot od Žurmanove hiše. — V zadnjem volivnem boju se je kajpada hotel izkazati hvaležnega in svojemu doborniku pripomoči do poslanske časti. Menil je, da se da to doseči z nekaj članki v »Domovini« v »Narod. listu«, da je treba samo drzno udrihati po dr. Korošcu, po klerikalcih, kričati »kmet naj kmeta voli«, »ljudska volja« hoče Žurmana — in zmaga je gotova. Toda 14. maj je tega domišljavega moža udaril po čelu in ga privedel do spoznanja, da se svet še ne suče okrog njega. Mi pa s tem opozarjamo javnost na nadutega sovražnika slovenske duhovščine,

kateri je pravzaprav hvalo dolžen za veliko dobrot.

Društva.

+ Zborovanje je priredilo dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne »Strokovno društvo za delavstvo kranjske industrijske družbe«. Jako spretno je vodil zborovanje tov. Weber, ki je naglašal, da pričakuje resno delo od nove zbornice. Moškerc je govoril o zgodovini delavskega zavarovanja s posebnim ozirom na bratovsko skladnico. Tov. Weber naglašava važnost delavskih zahtevah glede na bratovske skladnice. Tov. Smrekar predlaga, naj skliče odbor »Strokovnega društva« tekoma 14 dni posvetovanje, h kateremu naj se povabijo tudi odborniki »Bratovske skladnice« in pa zastopniki delavstva po kategorijah. O sklepih posvetovanja naj sklepa delavstvo na shodu »Strokovnega društva«. Tov. Glavič omenja sedanje draginje. Pozivlja občino, naj kaj ukrene proti draginji. Moškerc govori nato o vzrokih draginje. Končno poroča tov. Weber, da je imelo društvo meseca junija 494 K 96 vin. dohodkov, stroškov pa 372 K 26 vin., preostanek znaša 122 K 70 vin. Občni zbor bo 11. avgusta. Računi so v pogled od 5. do 11. avgusta pri blagajniku. Nato predsednik zaključil jako dobro obiskano zborovanje.

Ij Občni zbor »Glasbene Matic« se je izvršil ob precej številni udeležbi v soboto zvečer v društveni dvorani. Otvoril ga je prof. Štritof. V svojem govoru je omenjal kako je natančno pred enim letom — 13. julija 1906 — vsled prostovoljne smrti blagajnika Lozarja bila oropana vseh gmotnih sredstev. Društvo je imelo škode 13.652 K 55 vin., pevski sklad pa 931 K 13 vin., torej skupno 14.583 K 68 vin., ne vračunši starih še neplačanih dolgov. Ko je tako »Matica« bila blizu svojega propada, so se rodoljubna srca pod devizo »Matica ne sme propasti«, zbrala in nabrala 8.401 K 82 vin., torej nad polovico dolga. Štritof se vsem darovalcem, ki nočejo, da bi njihova imena prišla v javnost, iskreno zahvali. Upa, da bo deficit najkasneje v poldrugem letu pokrit. Plačalo se je tudi 8.352 K 49 vin. starih dolgov obrnikom. Uvedla se je točnost in strogo nadzorstvo ter izdelal nov poslovnik, tako, da »Matica« zasluži zdaj popolno zaupanje. Šolo bodo povzdignili v konzervatorij, a za to treba moči in izboljšanja gmotnega položaja. Prirejati bo treba tudi simfonične koncerte. Od vlade pričakuje večje podpore, ker se je svetnik Wiener ob priliki nadzorovanja o zavodu zelo pohvalno izrazil. Kranjska hranilnica na prošnjo ni odgovorila. Končno predsednik slovesno izjavlja, da se je »Glasbeno Matico« hotelo izrabi v politične svrhe, toda »Matica« s politiko ničesar nima opraviti ter ima samo kulturni namen. Tajnik Šebenik poda poročilo o delovanju »Glasbene Matic« v minoletem letu. Odbor se je delil v artistični odsek, sanacijski odsek, odsek za evidenco novih članov ter za upravo pokojninskega sklada. Število vlog 1061. Omenja častni nastop »Glasbene Matic« ob prihodu angleških časnikaarjev na Bled. »Matica« je štela 308 rednih, 86 izrednih gojencev, torej vseh 394. Odstopilo je 39, vseh je torej ostalo 345. Pevski zbor šteje 107 žensk in 58 moških, torej 165 članov. Vršilo se je pet koncertov, skupno je imel zbor 12 nastopov ter 140 izkušenj. Častnih članov šteje »Glasbena Matica« 11, od teh 7 živčnih, 74 ustanovnih, 600 rednih. Blagajnik Rozman konstatira, da so plačani večinoma vsi dolгови, razun pri »Mestni hranilnici«. Naloženega denarja je še 3.477 K 17 vin. Skupni promet je znašal 129.000 K. Najeti je bilo treba 4.000 K posojila, ki je seveda vstavljen kot dohodek, tako da dejanskega prebitka ni, četudi je izkazan v približnem znesku 420 K. Na društveni hiši je vknjižnega dolga še okrog 41.000 K. Nato so se vršile volitve. Za predsednika je izvoljen zopet profesor Štritof, odborniki so: notar Hudovernik, sod. svetnik Koblar, sod. tajnik Milčinski, dr. Ravnihar, bančni ur. Gruđen, učitelj Razinger, kontr. Rozman, dr. VI. Rudež, mag. ur. Šebenik in Završan, sod. tajnik Cotman in Žebre ter prof. Jeršinc. Pregledovalca računov sta Splihl in Colnar.

Znanstvo in umetnost.

— Srbi o »Zlati Dobi«. »Beogradske Novine« pišejo dne 23. (10.) junija: »Antialkoholisti list. — Ugledni slovenski svečenik in med Slovenci najgorečnejši propagator protialkoholskega gibanja v Slovincih, g. Janez Kalan, je začel izdajati list »Zlata Doba«, da bi zagotovil uspeh svojim nazorom in da bi to idejo razširil v najširših slojih. Prva številka dokazuje, da bo list z umnim urejevanjem mnogo dosegel za protialkoholno stvar med ljudstvom. Kako je to lepo, če svečenik razume svojo dolžnost in se rad loti vsakega dela, s katerim more koristiti svojemu narodu, tudi tedaj, če naprej v, da bo pri tem poleg brezplačnega truda imel tudi materialne žrtve. Kako bi bilo lepo, če bi naši pravoslavni svečeniki ustavili svoje medsebojne prepire in boje, s katerimi dajejo slabe zgled, in bi v svojem delu posnemali tega častitega in inteligentnega svojega druga!«

* Razpis častnih nagrad za nove slovenske, hrvatske ali srbske skladbe. »Glasbeno Matica« razpisuje v smislu odborovega sklepa z dne 26. junija 1907 častne nagrade v skupnem znesku 600 kron za izvirne slovenske, hrvatske ali srbske skladbe in sicer za moške, mešane ali ženske zборе, dvospeve in samospeve, za klavirske in yiolinske skladbe. Konkurence med skladatelji ne bode; kar bo vredno, da se izvaja, se bo primerno na-

gradilo in izdalo. Termin do 1. decembra 1907. Skladbe bode ocenjevala posebna jury. Imena skladateljev naj se pošljejo v zaprtih kuvertih. »Glasbena Matica« želi s tem poziviti skladateljsko delovanje, ob enem pa tudi dejansko vršiti jugoslovansko vzajemnost na glasbenem polju. — Odbor »Glasbene Matic«.

Po svetu.

Zakaj niso priredili jubilejne razstave. Sedaj se je izkazalo, da so načrt velikanske razstave opustili, ker niso imeli za to nikakih sredstev. Plačati niso mogli računov par kron. Vse podjetje je sedaj popolnoma v položaju kot trgovsko podjetje, ki mora vsled dolgov napovedati konkurz. Vsi nastavljeni uradniki in inženjerji, ki so sklenili z vodstvom pogodbo za dve leti, so dobili štirinajstrednevno odpoved brez odškodnine. Preteklo soboto je bila v trgovskem ministrstvu deputacija uradnikov radi te zadeve. Ministerialni tajnik Brošče, ki je radi odsotnosti deputacijo sprejel, je rekel, da mora trgovsko ministrtvo odkloniti posredovanje, ker mu ni v tem oziru dano na razpolago nikakih sredstev in ker tudi ne gre, da bi se za tako zavezano podjetje zavzemala javna oblast. Uradniki bodo nastopili sedaj pravno pot in prosili pomoči tudi pri poslancih.

Kot pridobljeno, tako izgubljeno. Reven črevljav in Altoni, čegar žena se je nahajala v blaznici, otroci pa v sirotišnici, je pred nekaj tedni kupil srečko hamburske državne loterije, želeč si na ta način izboljšati revno življenje ali vsaj par tednov sladiti tužne dneve s sladkim upanjem. Par dni pred žrebanjem je prišel v hudo zadrego za denar in v žganjarji nekemu hlapcu ponudil srečko za 50 fenigov; a ta ni hotel o taki kupčiji ničesar slišati, čeravno bi bil morebiti dobil iz hvaležnosti par »glazkov«. Obupan je odšel črevljav. Po žrebanju pa je izvedel, da dobi osminko zadete vsote, namreč 2000 mark. Takoj jo je mahnil k nekemu trgovcu ter mu srečko prodal za 1500 mark, da takoj prežene mrzlo »kačo« iz žepa. Hoteč udobno živeti, si je najprvo nabavil mehko pernato posteljo, ostalo vsoto pa pognal z veselo družbo v neverjetno kratkem času, dokler ni tiščal v žepu še dveh mark in premišljeval, kaj naj sedaj začne. Trdil je, da mu je bila večina denarja ukradena. Toda nesreča ga še ni nehala preganjati. O njegovem bogastvu je izvedela oblast ter zahtevala povrnitev stroškov, ki jih je imela z njegovo ženo in otroci. Kjer ni nič, še cesar pravico izgubi in v tem slučaju jo je tudi. Toda da le pokaže črevljariju svojo pravico in moč, poslala ga je radi udeležbe na loteriji, ki je v Prusiji prepovedana, za dalj časa v zapor. S tem je bila za črevljarija končana vesela pesem, a lahko nevoljno gode nad »zlo« usodo.

Upor na ogrski ladji. Na nekem parniku »Ogrske rečne parobrodne družbe« je odrekel neki mornar kapitanu pokorščino in se je postal kapitana Carike, ki se mu je pa izvil. Ko so hoteli mornarja zvezati, se je postavil v bran z železno palico; a so ga kljub temu premagali. Kurjači so hoteli pometati ogenj iz kotla, a so to preprečili mašinisti. Upornike so izročili policiji.

Palaca miru. V Haag je došel ameriški milijarder Carnegie, da položi temeljni kamen »palaci miru«, katero bode zgradil z lastnim denarijem.

Pajek — ribič. V južno-amerikanskem mestu Buenos Aires je zasledil profesor Berg precej velikega pajka, ki dela mreže v mirno vodo, sedi na kamenju, ki štrli iz vode, in čaka na svoj plen. V mreže, ki so precej močne, lovi majhne ribe in od teh živi, kakor naši pajki od mrčes, osobito muh. — Seveda se to godi v Ameriki.

Umetno sestavljen človek. Znani hrvaški izumitelji Tesla, katerega nazivajo »hrvaškega maga«, je sestavil mehaničnega človeka, katerega imenuje Tesla telautom.

Iz obupa v smrt. Pri Steinambrunu so našli obešenega 74 let starega dninarja; pri njem so našli listek, na katerem so stale besede: »Star, onemogel, bolan, nezmožen za delo in popolnoma brez dela je zame samo ena rešitev, da se preselim v večnost.«

Smrt iz neprevidnosti. Neki kmet iz vestfalske vasi Meune je šel kositi na travnik, ležeč ob dvotirni železnici. Ker je dobro pritiskal, se mu je kmalu skrhal kosa; seže po osli, a ni je nikjer. Toda nemški kmet je prebrisan in si vé pomagati. Sede na eno šino, na drugo pa položi koso in jo začne klepati z vso vmeno. Ko je iz daljave prignel tovarni vlak, vstal je kmet mirno in se presedel na drug tir. Vsled vlakovega ropotanja pa ni slišal, da drvi od druge strani po tiru, na katerem je sedel, brzovlak ter ga zato ni videl. Prišel je pod kolesa in bil v hipu mrtev.

Keckskemety umorjen? Nekemu budimpeštanskemu časnikarju je pokazal 91letni Keckskemetyjev oče pismo svojega pobelega sina svojemu prijatelju Gratzlu, ki je na to izginil. Sodijo, da je odpotoval za Keckskemetyjem v Ameriko, kjer ga je umoril.

Vpliv alkohola na hribohodstvo. Menihi iz samostana na sv. Bernhardu izjavljajo, da je med zmrlimi potniki največ takih, ki so preje pili žganje, da se »segrejejo«. To jasno dokazujejo steklenice, ki jih najdejo v potniških prtljajah. Tudi znani gorski vodnik Zurbriegen, ki je hodil na najvišje vrhove v Andah ter štirinajst mesecev preživel na višinah Himalaja, trdi, da mu je bilo mogoče velike napore premagati le, ker nikdar ne pi je alkoholnih pijač.

74 let star knez kot novic. Iz Berolina poročajo, da je v dominikanski samostan v Benu na Nizozemskem stopil 74 let stari knez Karol zu Löwenstein.